SÖZEL BÖLÜM

DİKKAT! BU BÖLÜMDE CEVAPLAYACAĞINIZ TOPLAM SORU SAYISI 90'DIR.

İlk 45 Soru "Türkçeyi Kullanma Gücü",

Son 45 Soru "Sosyal Bilimlerdeki Temel Kavram ve İlkelerle Düşünme Gücü" ile ilgilidir.

Eşit Ağırlıklı ÖSS puanınızın yüksek olmasını istiyorsanız Sözel Bölüme 90 dakika ayırmanız yararınıza olabilir. Sözel Ağırlıklı ÖSS puanınızın yüksek olmasını istiyorsanız Sözel Bölüme biraz daha fazla zaman ayırabilirsiniz.

Bu bölümdeki sorularla ilgili cevaplarınızı, cevap kâğıdınızdaki "SÖZEL BÖLÜM"e işaretleyiniz.

1. Bu romanında yazar, İstanbul sokaklarının artık tarihe karışmış o eski görünümlerini şiirli bir dille yeniden kuruyor. Kahramanlarına sıcak bir sevgiyle, onların insani yanlarını araştırarak yaklaşıyor. Onları derinlemesine kavramaya çalışıyor; aralarındaki farkları ortaya koyuyor. Daha doğrusu kişilerin iç dünyalarındaki düğümleri iyi yakalıyor.

Bu parçada, "kişilerin iç dünyalarındaki düğümleri iyi yakalamak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Günümüzde sayıları iyice azalmış insan tiplerini anlatmak

B) İnsanların gizli kalmış ayırıcı özelliklerini bulup göstermeyi başarmak

C) Kişilerin ortak özelliklerini belirlemeye çalışmak

D) Kahramanları, insanı yücelten bir tutumla oluşturmak

E) Yaratacağı tipleri sorunlu insanlar arasından seçmek

2. Bir yazının tadı, sözcükleri giydirmekte, koşturmakta, sıçratmakta ve onlara diz çöktürmekte gizlidir. Her sanatçı sözcüklere diz çöktürebilir mi? Üstesinden kolayca gelinecek bir iş değildir bu. Öncelikle, o dilin bütün girdisini çıktısını çok iyi bilmeyi gerektirir. Dilin olanak ve yeteneklerini tanımayan bir sanatçının önünde diz çökmez sözcükler.

Bu parçada, "sanatçının sözcüklere diz çöktürmesi" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sözdizimi bakımından özensiz cümleler arasında sıkışıp kalmamak

B) Sözcük seçimiyle, her yapıtına farklı bir boyut kazandırmak

C) Sözcükler üzerinde fazla durmadan üretken olmaya çalışmak

D) Okurun dil duyarlığını geliştiren yapıtlar ortaya koymak

E) Sözcüklerin gündelik kullanımlarıyla yetinmeyip onlara yeni ve özgün anlamlar yüklemek

Diğer sayfaya geçiniz.

3. Eleştiri alanında önemli eksikliklerimizden biri de eskiyi, içinde bulunulan dönemin koşulları içinde araştırmamak. "Doğru" diye bellediğimiz birtakım kavramların, çıkarımların kabuğunu kırmamak. Bunları yeni terimlerin bağlamı içinde incelememek.

Bu parçada, "kabuğunu kırmamak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Eskiden yazılmış yapıtların değerini ortaya çıkarmak için uğraşmamak

B) Doğruluğu, yanlışlığı kişiye göre değişen düşünceleri eleştirmemek

C) Doğruluğu benimsenmiş yargıları tekrar ele alıp değerlendirmemek

D) Tartışılmış konularla ilgili görüşlerini açıklamaktan kaçınmamak

E) Tabu olarak bilinen düşünceleri tartışırken belirlenmiş sınırlar içinde kalmamak

4. Şiir sanatı üstüne çok düşünmüş ve bu sanatı her şeyden üstün tutmuş biri olan Paul Valéry, şiir ---- yazılır, demiş. Bu sözüyle, şiire özenen ve çok iyi bir ressam olan Degas'ya, şiirin malzemesinin ---- olduğunu anlatmak istemiş. Tıpkı resmin malzemesinin kuşlar, ağaçlar, insanlar değil, renkler ve şekiller olduğu gibi.

Bu parçada boş bırakılan yerlere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) sözcüklerle – duygu ve düşünceler değil sözcükler

B) benzetmelerle – şairin yaratıcılığıyla ilgili

C) duygularla – herkesçe anlaşılır nitelikte, açık seçik

D) olgunluk döneminde – özgün ve yoruma açık

E) uzun sürede – şairin yaşantısına değil düş gücüne bağlı

5. Düşünceye saygı göstermek gerekir; ancak bu, her düşünceyi doğru sayıp kendi düşüncemizden vazgeçme anlamına gelmemeli. Çünkü kişisel düşünceler, meyvelerin güneş altında olgunlaşması gibi, ----.

Bu parça, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanabilir?

A) zorla benimsetilmeye çalışılırsa etkisini yitirir

B) uzun süren zihinsel çabalar sonunda oluşur

C) en küçük bir kuşkuya yol açarsa bireylere olan güveni azaltır

D) kişinin, içinde bulunduğu ortama göre değişiklik gösterir

E) sağlam temellere dayandığı sürece zarar görmez, yıpranmaz

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ötekilerden <u>farklı</u> bir düşünce dile getirilmiştir?

A) Üslup, insanın konuştuklarını ve yazdıklarını biçimlendiren kişisel bir öğedir.

B) Bir sanatçının üslubu, o sanatçının kendisidir.

C) Sanatçı, sözcükleri seçip yan yana getirirken onlara kendi damgasını vurur.

D) Üslup, sanatçının kişiliğini yansıtan bir aynadır.

E) Bir sanatçı, yarattığı yapıtın türüne göre üslup kullanır.

Diğer sayfaya geçiniz.

7. (I) Jules Verne'in serüven tutkusu, denizcilik, tarih, coğrafya gibi alanlardan aldığı öğelerle beslenerek yazdıklarının çekirdeğini oluşturur. (II) Sayısı iki yüze yaklaşan romanları çeşitli bilim dalları üzerine temellenmiştir. (III) Yazar bu bilim dallarına ilişkin bilgilerini, saatlerini geçirdiği kütüphanelerdeki binlerce kitaba borçludur. (IV) Hiçbir bilim dalında uzman olmadığı halde yaşadığı dönemdeki her türlü gelişmeyi ve değişmeyi yakından izler. (V) Böylece hem çağını çok iyi tanır hem de çağının getirdiği yenilikleri özümseyerek geleceğe yönelik öngörülerde bulunur.

Bu parçadaki numaralı cümlelerden hangileri anlamca birbirine <u>en yakındır</u>?

A) I. ve II. B) I. ve IV. C) II. ve IV.

D) III. ve V. E) IV. ve V.

8.

I. Çocukların her isteğine karşı çıkmak ya da bunları bütünüyle yerine getirmek, kimi sorunlar yaşanmasına yol açabilir.

II. Çocuklara, güçlerini aşmayacak sorumluluklar yükleyerek onların kendilerine güvenmelerini sağlamak gerekir.

III. Çocuklara kazandırılan davranışlar ileriki dönemlerde de varlığını korur.

IV. Yanlış yapacağı korkusuyla kendisine sürekli yardım edilen çocuklarda, çekingen, kendini kanıtlayamayan bir kişilik yapısı oluşur.

Yukarıdaki numaralı cümlelerin hangilerinde aynı düşünce farklı biçimlerde dile getirilmiştir?

A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve III.

D) II. ve IV. E) III. ve IV.

9. (I) İnsanlar çocukluk döneminde, çevrelerindeki kişilerin diliyle konuşmaya başlar, daha doğrusu konuşmayı onlardan öğrenirler. (II) Yetişkinlik döneminde konuşma sanatının inceliklerini, güzelliklerini ve olanaklarını kavramaya çalışırlar. (III) İyi bir konuşmanın, insanı başarılı kılmada önemli bir etken olduğunu anlarlar. (IV) Ayrıca bunun, insanın kişiliğini ve düşünsel düzeyini yansıtan bir araç olduğunun ayrımına varırlar. (V) Bu nedenle de sözlü anlatım gücünü yaşamları süresince geliştirmeye çalışırlar.

Bu parçadaki numaralı cümlelerin hangilerinde konuşmanın işlevinden söz edilmiştir?

A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve V.

D) III. ve IV. E) IV. ve V.

10. Yahya Kemal: "Şiir, düşünceyi duygu haline getirinceye kadar yoğurmaktır." der.

Ozanın, bu sözüyle anlatmak istediği düşünceyi içeren cümle aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şiirde düşüncenin payı duygudan daha fazladır.

B) Duygular, şiirle etkili bir biçimde anlatılır.

C) Şiir, düşüncenin, duyguların özsuyunda eritilmesiyle oluşur.

D) Şiir, duyguların toprağını besleyip zenginleştirir.

E) Şiirin etki gücü, içerdiği düşünceye bağlıdır.

11. Aşağıdakilerin hangisinde yargının nedeni <u>belirtilmemiştir</u>?

A) Ülke toprakları yanlış kullanım yüzünden yok olup gitmektedir.

B) Ülkede tarımsal üretimi geliştirmeye yönelik çalışmalar yıldan yıla azalmaktadır.

C) Tarıma yeterince önem verilmediğinden bu ülke, pamuk, sebze, meyve üretiminde dünya sıralamasında gerilerde yer almaktadır.

D) Kimi ülkelerde, tarıma dayalı üretimin bilinçli bir biçimde yapılmaması, halk sağlığı bakımından tehlike oluşturmaktadır.

E) Çevre bilincinin yeterince gelişmemiş olması, hava ve su kirliliğine yol açmaktadır.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

A) Yapılan ölçümler, hava koşullarına bağlı olarak değişgenlik gösteriyormuş.

B) Yönetmelikte yapılan değişikliklerden çoğumuzun haberi yoktu.

C) Emekli olunca, bu dernekte gönüllü olarak çalışmaya başladı.

D) Çocuğu, bu okula kaydettirmek için çok uğraşmıştı.

E) Geçmişe baktığımızda buna benzer pek çok durumla karşılaşıyoruz.

Diğer sayfaya geçiniz.

13. Bu kitap, okuyan, dinlemesini bilen (I) yorumlayıp tartışan (II) dilini severek kullanan (III) ülkesini (IV) doğayı tanıyan ve bunlarla ilgili olumlu düşünceler geliştiren (V) bireyler yetiştirmeye yönelik bir eğitim ve öğretim anlayışının ürünüdür.

Bu cümledeki numaralı yerlerin hangisine noktalama işareti konmasına gerek <u>yoktur</u>?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

14. İşte karşı karşıyasın. O da senin gibi biri (I) Yüzünde küçük küçük yara izleri (II) Bak, gülüyor. Şimdi de yemeğini yiyor (III) İşte türkü söylüyor, işte sıkılıyor (IV) Belki de dertleşecek birini arıyor (V)

Bu parçadaki numaralı yerlerin hangisine ötekilerden farklı bir noktalama işareti konmalıdır?

A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

15. Oyunda, üç arkadaşın 1980'den bugüne kadar gelen birlikteliği, zaman zaman mizahi, zaman zaman da hüzünlü bir dil kullanılarak anlatılıyor.

Bu cümleyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) İlgeç vardır.

B) Sıfat-fiil vardır.

C) Yüklem, çatısı bakımından etkendir.

D) Zarf tümlecinde ikileme yer almıştır.

E) Belgisiz sıfat kullanılmıştır.

16. Atatürk'ün bir sözü vardı
Yediveren gül gibi açardı
Atatürk'ün bir atı vardı
Etiler'den beri yaşardı
Atatürk'ün bir resmi vardı
Buğday tarlası gibi ağardı

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Bileşik sözcük B) Çekimli fiil

C) Ad tamlaması D) Bağlaç

E) Ekeylemli yüklem

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer yön belirteci, tamlayan olduğu için adlaşmıştır?

A) Dışarının gürültüsü hepimizi rahatsız etti.

B) Kapının önüne oturmuş, geleni geçeni izliyor.

C) Yukarıya çıkıp arkadaşımla da görüşeyim.

D) Beş yüz metre ileriden sağa döneceksiniz.

E) Çocuğun üstüne kocaman bir battaniye örtmüşler.

18. Evin bahçesine dikilecek çamların üzerine konmuş bir serçe, durmadan cik cik edip şarkısını söylüyordu. Evin tekir kedisi eşiğe uzanmış, bir yandan örselenmiş tüylerini düzeltmek için yalarken bir yandan da az ilerdeki çöplükte sallana sallana gezinen kargaya bakıyordu.

Bu parçada geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisi, sözcük türü bakımından ötekilerden farklıdır?

A) dikilecek B) konmuş C) durmadan

D) örselenmiş E) gezinen

Diğer sayfaya geçiniz.

19. Sözlerinden çok, adının önem kazanması, bir eleştirmenin en büyük korkusudur.

Bu cümlenin öğeleri, aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla, doğru olarak verilmiştir?

A) Nesne – yüklem

B) Özne – yüklem

C) Özne – zarf tümleci – yüklem

D) Özne – zarf tümleci – nesne – yüklem

E) Nesne – özne – zarf tümleci – yüklem

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Dünyada en çok yağış alan bölge burası.

B) Ürettiklerinin çoğunu komşu ülkelere satıyorlar.

C) Bu toprakların büyük bir bölümü ormanlarla kaplı.

D) Ülkenin kuzeyinde elde edilen ürünlerin yarıdan fazlasını elma oluşturuyor.

E) Ekonomileri daha çok, yetiştirdikleri hayvancılığa dayalı.

21. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Yol kenarındaki çöp kutuları kaldırılarak bunların yerine çiçekler dikiliyor.

B) Yeni fidanlar dikilerek kent yeşillendiriliyor.

C) Kaldırımların kırık taşları, yenileriyle değiştiriliyor.

D) İçinde oturulamayacak derecedeki binaların yıktırılması gerekiyor.

E) Eski yapılar boyanarak daha güzel bir görünüme kavuşturuluyor.

22. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Deneyimli bir yönetici, değerli bir bilim adamıydı.

B) Maddi durumu yetmediği için eğitimini yarıda bırakmak zorunda kaldı.

C) Kültürel varlıklara sahip çıkıp onları korumaya çalışan insanlardan biriydi.

D) Geleceğe umutla bakan ve zorluklar karşısında yılmayan bir gençti.

E) Ele aldığı her işi, başkalarından daha iyi, daha güzel yapmak isterdi.

23. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Çevremizdeki kişilerle kuracağımız ilişkilerde özenli olmalıyız.

B) Sorunların, bütün yönleriyle ele alınması iyi olur.

C) Bu alanda başarıya ulaşanların sayısı oldukça azdır.

D) Araştırmalar, eldeki bilgilerin doğru olmadığını kanıtlıyor.

E) Bu konudaki iftiralar tamamen uydurmadır.

24. Bu kararların uygulanıp uygulanmayacağının, yöneticilerin seçeceği tutuma bağlı olduğu bildirildi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilebilir?

A) “seçeceği tutuma” yerine “tutumuna” sözcüğü getirilerek

B) “yöneticilerin” yerine “ilgililerin” sözcüğü getirilerek

C) “bu kararların” yerine “bunların” sözcüğü getirilerek

D) “bağlı” yerine “yönelik” sözcüğü getirilerek

E) “bildirildi” yerine “biliniyordu” sözcüğü getirilerek

Diğer sayfaya geçiniz.

25. (I) Dünya ve Türk edebiyatında yazarlara ve öteki sanatçılara ait önemli mektuplar var. (II) Yazınsal değer taşıyan bu mektuplar, o yazarların gizli dünyalarını da açar bize. (III) Bunlar, okuyana her dönemde yeni yeni tatlar verir. (IV) Sanatçıların ya da yazarların birbirlerine yazdıkları mektuplar kitaplaşınca artık onların malı olmaktan çıkar. (V) Kişisellikten kurtulur, toplumsal işlev yüklenmeye başlar. (VI) İki sanatçının özel, gizli ürünleri olma niteliğini yitirir, kitlelerin ortak malı olur. (VII) Yığınlara seslenir, iletilerini yüksek sesle dile getirir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

26. Çalışmalarımız sonuç verdi. Neler mi oldu? Ot bitmeyen bozkırlar, ipek gibi yumuşak topraklı ovalara dönüştü. Tarlalar, arı kovanları gibi uğuldamaya başladı. Toprağın derinliklerinde uyuyan sular yeryüzüne çıkarıldı. Kova kova süt veren inekler, kovan kovan bal veren arılar yetiştirildi. Sofraları, el ele verilerek üretilen yiyecekler süsledi.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Benzetme sanatından yararlanma

B) Öykülemeye başvurma

C) Yinelemelere yer verme

D) Betimleme yapma

E) Tanık gösterme

27. İnsanın kendini değerlendirebilmesi çok güç; ancak, önceki yapıtlarımı gözden geçirirken zaman içinde dilimin biraz daha geliştiğini anladım. Giderek bir üslup oluşturmaya başladığımı, dile daha fazla hâkim olabildiğimi gördüm.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) İlk yapıtlarınızla bugünküler arasında ne gibi farklar görüyorsunuz?

B) Yeni öyküleri ve öykücüleri nasıl değerlendiriyorsunuz?

C) Öykülerinizi oluştururken nasıl bir yol izliyorsunuz?

D) Yaşadıklarınızla yazdıklarınız arasında nasıl bir bağ kuruyorsunuz?

E) Duygu ve düşüncelerinizi yapıtlarınıza aktarırken zorluk çekiyor musunuz?

28. İstiyorum ki yazdıklarım insanlarımızın sorunlarını, özlemlerini anlatsın. Onların acılarını, çektiklerini başkalarına duyurabilsin. Açıkçası, yaşamı değiştirsin, güzelleştirsin. Bu amaçla insanımızdan, ülkemizden kopmamaya çalışıyorum. Ancak yine de dergilerde yer verilmiyor şiirlerime. Yayımlananlara bakıyorum, çoğu, toplum gerçeklerine kapalı; belli bir düşünceyi savunmuyor, bir sorunu dile getirmiyor.

Bu parçada şair, aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

A) Şiire özgü ilkelerin belirgin olmayışından

B) Şiirde, içerikten çok anlatımın öne çıkmasından

C) Şairlerin, ortak bir tutum izlemeyişinden

D) Yaşananları yansıtmayan şiirlerin ilgi görmesinden

E) Ozanların toplumu gereği gibi tanımayışından

29. Bu yazarımızın, anlattığı çevre ve kişiler hakkında geniş bilgisi vardır. Ama o, bunu hiçbir zaman açıkça gözler önüne sermez. Anlattıkları, buzdağının suyun üstünde kalan kısmı gibidir. Okur, zamanla buzdağının altta kalan kısmını fark eder ve yazarın asıl kimliğinin orada saklı olduğunu anlar.

Bu parçada anlatılmak istenenle aşağıdaki yargılardan hangisi arasında anlamca yakınlık vardır?

A) Her yazarın, olayları ve kişileri algılama biçimi farklıdır.

B) Kimi yazarlar, yapıtlarında kendilerini bütünüyle açığa vurmaktan kaçınır.

C) Bir yapıtı, her okur farklı biçimlerde algılayabilir.

D) Okur, beğendiği yazarların yapıtlarından her okuyuşta değişik tatlar alır.

E) Kimi yazarlar, olayların değerlendirilmesini okura bırakarak ilgi çekmeye çalışır.

Diğer sayfaya geçiniz.

30. İki yaşını dolduran küçük kızım, televizyondaki sanatsal nitelikten yoksun ürünler sunan şarkıcıyı görünce hemen tanıdı ve adını söyleyiverdi. O sırada, elimde ünlü bir yazarımızın son kitabı vardı. Onu ikinci kez okuyordum. Birden içimin sızladığını hissettim. İki yaşında bir çocuk televizyonun etkisiyle bir şarkıcıyı tanıyordu. Ekranda o şarkıcının yerine bir şair, romancı, öykücü, ressam ya da bilim adamının görünmesine fırsat verilse, onların yaşamları anlatılsa, yapıtları dile getirilse o küçük çocuk onları da bilecek, onları da tanıyacak. Bu da ülkenin geleceği için ne kadar güzel olacak!

Bu sözleri söyleyen kişinin anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Televizyondaki çocuk programlarının yetersizliği

B) Edebiyatçılarımızın pek çok güzel ve eğitici yapıtı bulunduğu

C) Bilim ve sanat adamlarıyla ilgili programlara televizyonda yer verilmesinin gerekliliği

D) Televizyondaki müzik programlarının birçok yönden çocuklara uygun olmadığı

E) Çocuklar üzerinde televizyonun gereğinden fazla etkili olduğu

31. Önemli bir edebiyat yapıtını çevirirken o yapıtın yazarıyla çok farklı bir ilişki kurmanın mutluluğunu da tadar çevirmen. Bir yazarla çeviri aracılığıyla ilişki kurmak, onun söyledikleri ve söyleme biçimleri üzerinde kafa yormayı gerektirir. Çünkü çeviride yapılması gereken, yalnızca okumakla, okunanı anlamakla sınırlı değil; asıl önemli olan, yazarın söylediklerine, söyleme biçimlerine, hangi dile çeviriyorsak o dilde varlık kazandırmaktır.

Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Başarılı çevirmenler, yapıtları çevirirken tarihsel ve toplumsal koşulları da düşünürler.

B) Bir çevirinin başarısı, yapıtın, çevrildiği dilde düşünce ve anlatım yönünden yeniden oluşturulmasına bağlıdır.

C) Çevirmenle çevrilen yapıtın yazarı arasında duygusal yönden benzerlik olması, çeviriyi olumlu yönde etkiler.

D) Çevirmenler, çeviriyi bitirinceye değin çok değişik duygular yaşarlar.

E) Anlatım olanakları birbirine benzeyen dillerde yapılan çeviriler daha başarılı olur.

32. Çalışmalarını romanlar üzerinde yoğunlaştırmış bir eleştirmendi. Roman konusunda üç yüzü aşkın eleştirisi vardı. Eleştirinin, edebiyat tarihini kurma ve oluşturma gibi önemli bir işlevi olduğuna inanırdı. Bunun için de yayımlanmış romanların hemen hemen tümünü okuyup incelemekten kaçınmazdı. Ele aldığı yapıtları çok yönlü bir değerlendirmeden geçirirdi. Bu tutumuyla romancıların yaratıcılığını besler, onlara yol gösterirdi.

Bu parçada sözü edilen eleştirmenle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Yapıtları, değişik boyutlarıyla ele alıp yargıladığı

B) Farklı eleştiri yöntemleri kullandığı

C) Çağdaş eleştiri kuramlarından yararlandığı

D) Düşüncelerini terimsel bir söylemle yansıttığı

E) Anlatımındaki pürüzlerin, çok ürün vermesinden kaynaklandığı

33. Bizde eleştiri alanında bir acelecilik var. Diyelim ki bir eleştirmen, Türk edebiyatında yeni çıkmış bir kitapla ilgili eleştiri yazacak. Bunu yaparken bırakın o yazar hakkında eskiden çıkmış yazıları derleyip toplamayı, en son çıkan yazıları bile gözden geçirmiyor. Oysa bir kitap için eleştiri yazılacaksa daha önce yazılmış eleştirilerin incelenmesi, el altında bulundurulması ve yeri geldiğinde bunlara gönderme yapılması bile gerekir.

Bu parçadaki gibi düşünen bir yazar, aşağıdakilerden hangisini söylerse kendi tutum ve düşüncesiyle çelişmiş olur?

A) Bu yapıta yönelik eleştiriler arasında özgün düşünceler içerenine rastlamadım.

B) Eleştirmenlerin bu yapıt karşısındaki tutumlarını haksız ve son derece öznel buldum.

C) Bu yapıt üzerine yazılan son eleştirilerde, farklı değerlendirme ölçütlerinin kullanıldığını gördüm.

D) Bu kitaba yönelik eleştirimi onun, üzerimde bıraktığı izlenime göre oluşturdum.

E) Bu kitapla ilgili görüşlerin, yazarın kişiliğine değil, kitaba yönelik olmasını isterdim.

Diğer sayfaya geçiniz.

34. Kimi yazarlar, kendi yaratma yöntemlerini açıklarken, gerçeğe her yönüyle bağlı kaldıklarını, gerçeği eksiksizce yansıtmayı yazarlığın temel ilkesi saydıklarını söylerler. Düşsellikten kaçındıklarını, söz arasında özellikle belirtmeye özen gösterirler. Yazdıklarıyla yaşananlar arasındaki ilişkiyi vurgulamaya çabalarlar. Dahası, bir romancıdan, öykücüden çok, bir tarihçi, toplumbilimci, ruhbilimci gibi davrandıklarını söyleyenler bile vardır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada belirtilen görüşle uyumludur?

A) Bir sanat yapıtında yansıtılan gerçek, gerçeğin kendisi değil, törpülenmiş, cilalanmış bir görünümüdür.

B) Bir yapıtta yansıtılan gerçekleri yaşamla özdeşleştirmeye çalışmak, doğru bir tutum değildir.

C) Yaşamdan alınan öğeler, yazarın yüreğinde ve kafasında yeniden biçimlendirilmezse yazınsal bir yapıta dönüşemez.

D) Düş gücüyle oluşturulmamış bir yapıt, gerçek anlamda yazınsal bir yapıt sayılamaz.

E) Yapıtların, içerik yönünden yaşama sıkı sıkıya bağlı olması gerekir.

35. Yazma işinde insanın başarıya ulaşması için verilecek reçetelerin, tek başına hiçbir yarar sağlamayacağını düşünen bir yazar şöyle diyor: "Yüzde doksan dokuz yetenek, yüzde doksan dokuz disiplin, yüzde doksan dokuz çalışma..." Yaptığı ile hiçbir zaman yetinmemeli yazar. Yaptığı ne kadar iyi olursa olsun gene de yapabileceğinden iyi değildir. Sanatçılar, çağdaşlarından ya da öncekilerden daha iyi olmakla yetinmemeli. Kısacası bütün sorun ----.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) özgün bir yapıt ortaya koyabilmekte

B) başka sanatçıların yaptıklarını izleyebilmekte

C) insanın kendisini yenileyip aşmasında

D) daha önce ele aldığı konulara değinmemekte

E) değişik türlere yönelmekte

36. Klasik öyküyü çok seviyordum. Bu biçimi, özellikle ilk kitabım için, bilinçli olarak seçtim. Bu tür kitapları ilk okuyuşumda, beğendiğim cümlelerin altını çizer, sonra onları bir deftere yazar ve tekrar tekrar okurdum; bundan da çok zevk alırdım. Sonra bir gün Knut Hamsun'un Açlık adlı yapıtını okudum. Altı çizilecek tek bir satır bile bulamadım. Oysa kitabı çok beğenmiştim; beğenmek de ne kelime, çarpmıştı kitap beni. "Nerede bunun altı çizilecek satırları?" diye düşündüm. Aynı şeyi, sevdiğim öteki yazarların yapıtlarında da gördüm. ----. Şimdi niyetim, altı çizilecek tek satırı bile olmayan bir kitap yazmak.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Demek ki ben, kimsenin başaramadığını başarmıştım

B) Artık, okurken kitabın sonuna kadar dikkatimi canlı tutamıyordum

C) Sanatta ulaşmak istediğim özgünlüğü yakaladığımı o zaman fark ettim

D) Sonunda, özlü sözlerden çok, yalın anlatıma değer verilmesi gerektiğini anladım

E) Söylenenlerin tersine, çağa ayak uyduramamıştım

37. Gözlemlerden, yaşantılardan yola çıkıp çok başarılı olmuş sanatçılar vardır; ama aynı yöntemle yazmasına karşın başarılı olamamış, hiçbir iz bırakmamış sanatçılar da çoktur. Örneğin Balzac, hiç evlenmemiş, babalık zevkini tatmamış; ama dünyanın en canlı babası Goriot Baba'yı yaratmıştır. Öte yandan bütün yapıtlarını okuduğum Panait İstrati, yaşantısından, gözlemlerinden yola çıktığı halde çoktan eskimiştir. Bu örneklerden çıkarılacak sonuç, ----.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) edebiyatçının anlattıklarını yaşamış olmasının değil, okura yaşatmasının önemli olduğudur

B) başarılı romanlar yazabilmenin ilk koşulu, yazarın, anlattıklarına tanık olmasıdır

C) her romanın, konusuna özgü bir yazma yöntemi gerektirdiğidir

D) romandaki başarının sanatçının kişilik yapısına bağlı olduğudur

E) kimi romanlardaki başarısızlığın birçok nedene bağlanabileceğidir

Diğer sayfaya geçiniz.

38. Okumaya nereden başlasam? Hangi türden kitaplar okusam? Böyle soruları yanıtlamada zorlanmışımdır hep. Bilirim ki söyleyeceklerimin yönlendirici bir işlevi olmayacaktır. Çünkü her kitabın etkisi, okurun okurluk yaşantısına, birikimine göre değişiklik gösterir. Birinin yüreğinde titreşimler yaratan bir kitap, bir başkasının ruhunu karartır; esnetir, ağırlığı altında ezer onu. Birine çarpıcı, renkli yaşantılar sunan bir kitap, ötekine bayağı, sıradan gelebilir. ----.

Bu parçanın sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Görüldüğü gibi okuma çok yönlü bir etkinliktir

B) Sözün kısası bir kitabın herkes üzerinde aynı etkiyi bıraktığı söylenemez

C) Ne var ki iyi bir okur, hangi amaçla okuduğunun bilincindedir

D) Bu nedenle okuma, okurun kimi bilgi ve becerilerle donanmış olmasını gerektirir

E) Aslında okurun, okuduklarını bir zihinsel süzgeçten geçirmesi gerekir

39. ----. Ozanlar da yazarlar da yaşantı işçisidir bir bakıma. Gerçek yaşamdan, nesnel dünyadan kazandıkları yaşantıyı yeniden üretirler. Bu yeniden üretme ya da yaratma süreci içinde estetik bir tat katarlar ona; coşku ve düşünceyle beslenen bir özle yoğururlar onu. Yoğurdukları özü, okura ulaştıracak uygun yollar, uygun biçimler ararlar. Şiir, öykü, roman, oyun gibi türlere özgü yasaların içinde yeni konumlar kazandırırlar yaşantıya.

Bu parçanın başına, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

A) Yazınsal yaratının gücü, okurda düşünsel bir değişme yaratmasına bağlıdır

B) Okur, romanda, şiirde ya da öyküde karşılaştığı yaşamı, düş dünyasında değiştirerek geliştirir

C) Kimi sanatçılara göre yazınsal yapıtlar, okurun yaşamı algılama gücünü artırmalıdır

D) Gerçekte türü ne olursa olsun, her yazınsal yaratının malzemesi yaşantıdır

E) Şiirler, romanlar, öyküler okurun yüreğinde yeni duygular uyandırmayı amaçlar

40. Mitler doğa güçlerini ve doğaüstü yaratıkları anlatan hayal ürünü öykülerdir. Bunların simgesel ve kutsal bir yanı vardır. Yüzyıllar boyunca bu öyküler birbirlerinden beslenerek zenginleşmiştir. Bunların kimisi kulaktan kulağa yayılırken kimisi de yazmayı iş edinmiş kişilerce yazıya geçirilmiştir. Bugün elimizde hemen her mitolojik öykünün, yazıya geçirenin anlayışına göre değişen anlatımları bulunuyor.

Bu parçada, mitlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Kahramanlarının alışılmışın dışında özellikler taşıdığına

B) Anlatılanların dinsel bir içeriği olduğuna

C) Çok uzun bir geçmişi bulunduğuna

D) Aynı öykünün değişik biçimlerde anlatıldığına

E) Kimilerinin gerçekleri yansıttığına

41. Yazınsal yaratılara tutku düzeyine varan bir ilgisi vardı. Bunları, kılı kırk yaran bir okur titizliğiyle inceleyip yargılar, dil ve anlatımını onlarla beslerdi. Nitekim, anlatımındaki çok yönlülük ve somutlama gücü de büyük ölçüde bundan gelirdi. Buna bir de olayları, durumları ve insanları algılama biçimindeki derinlik ve gerçekliği eklersek, yapıtlarındaki olağanüstü etki gücünün nereden kaynaklandığını anlamış oluruz.

Bu parçada tanıtılan yazarla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Kendini geliştiren bir insandır.

B) Okuduklarını eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir.

C) Duygusallığa ağırlık verir.

D) Çevresindekileri değişik boyutlarıyla inceler.

E) Etkili bir anlatımı vardır.

Diğer sayfaya geçiniz.

42. Daha ilk yapıtlarında başkalarının izine basmadan yürümeyi deneyen yazarlar, ozanlar vardır. Bunlar, yazınsal yaratıları ayırmaya, belirlemeye ve değerlendirmeye yönelik geleneksel ölçütlerin, kuralların kılavuzluğunu pek umursamaz, onlara sıkı sıkıya bağlı kalmazlar. Türler arasında öyle aşılması güç duvarlar ya da sınırlar yoktur onlar için. Yazarken bir türe özgü nitelikleri bir başka türe taşımaktan kaçınmazlar.

Bu parçada, sözü edilen sanatçılarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Yapıtlarının içerik yönünden zengin olduğuna

B) Başkalarından etkilenmediklerine

C) Yapıtlarında değişik türlere özgü niteliklere yer verdiklerine

D) Yazıların, belirli türlere göre ayrılmasını önemsemediklerine

E) Önceden konmuş kurallara bağlı kalmadıklarına

43. Güzellik de çirkinlik de insanoğlunun duygularına seslenir. Ancak bu iki kavramın algılanışı kişiden kişiye değişir. Güzelliği görebilmek çaba gerektirdiği halde çirkinlik böyle değildir. O kolayca kendini gösterir. Örneğin bembeyaz bir kâğıdın üstüne bir damla mürekkep damlarsa bu çirkinliği kolayca herkes görebilir; ama önemli olan çirkinliği görmek değil, onun oluşmasını önlemek için çaba göstermektir. Yoksa her gün, bu kâğıdın üstünde leke var, diye yakınmak kimseye bir yarar sağlamaz.

Bu parçadan, güzellik ve çirkinlikle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Öznel ölçütlerle algılandığı

B) Eğitimli kişilerce ayırt edilebildiği

C) Aralarında farklar olduğu

D) İnsana birtakım görevler yüklediği

E) Yaşamda karşı karşıya gelinebileceği

44. Çok yazmayı, öne çıkmayı, böbürlenmeyi sevmiyor. Gürültüden uzak, ağır ağır, kozasında sessizce örüyor şiirini. Kendini önemsemiyor; kasılma yok. Ne okuyucunun ne de önemli kişilerin dikkatini çekme çabasında. Az ürün veriyor; ama şiirin hasını üretiyor. Şiirde işçiliğe, sabra önem veriyor. Bugüne değin tek kitapta kalmasının nedeni de bu. Adı duyulmamış, sessiz bir ozan; ama şiirleri usta işi.

Kendisinden böyle söz edilen bir sanatçı aşağıdakilerin hangisiyle <u>nitelendirilemez</u>?

A) Gösterişten hoşlanmayan

B) Geri planda kalmayı seven

C) Kendini üstün görmeyen

D) Amacı yalnızca iyi yapıt üretmek olan

E) Tanınacak kadar başarılı olamayan

45. Onu, sorumluluğunu bilen bir yazar olduğu için seviyorum. Kusuru yok mu? Hem de pek çok. Kendini coşkulu betimlemelere kaptırarak Türkçe cümleleri sarsıyor; özne, tümleç, yüklem bağlantılarını yitiriyor. Türkçeyi sevdiği ve benimsediği halde bu tür yanlışları hep yapıyor. Ayrıca öykülerini dinlendirip bir kez daha okumuyor. Bütün bunlara karşın öykülerinde insancıl gerçeğin önemli bir yeri ve ağırlığı var. Bu durum okurların, öykü kişileriyle kolayca ilişki kurmalarına, dahası onlarla aynı düşünceleri paylaşmalarına yardımcı oluyor. Kısaca yazarın kişileriyle okurları birbirleriyle çelişmiyor; hatta özlemlerini yansıttığından, okurların hoşuna bile gidebiliyor o kişiler.

Böyle anlatılan bir sanatçıdan aşağıdakilerin hangisi <u>beklenmez</u>?

A) Okurun, öykü kişileriyle özdeşleşmesini sağlaması

B) Neyi, niçin yaptığının bilincinde olması

C) Yazdıklarının ilk biçimiyle yetinmesi

D) Kolay okunan ama kalıcı olmayan yapıtlar vermesi

E) İnsanlara özgü durumları işlemesi

Diğer sayfaya geçiniz.

46. **Anadolu ile Mezopotamya arasında Eski Çağ'da var olan ticaret ilişkilerinin Orta Çağ'da Anadolu Selçukluları döneminde de devam etmesi ve önemini korumasında,**

I. iki bölge arasında ulaşım kolaylıklarının olması,

II. iki bölgenin üretimlerinin birbirinin gereksinimlerini karşılayacak nitelikte olması,

III. iki bölge arasında siyasi sorunların bulunması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

47. İslamiyet'ten önceki Türklerde, savaştan dönen yiğitlerin ağırlandığı, yoksulların donatıldığı, dini ve milli bakımdan önemli günlerin hep birlikte kutlandığı şölenler yapılırdı.

Bu şölenlerin aşağıdakilerden hangisini sağladığı savunulabilir?

A) Toplumsal dayanışmayı

B) Askerlik bilgisinin gelişmesini

C) İnanç özgürlüğünü

D) Komşu ülkelerle ilişkilerin gelişmesini

E) Yerleşik hayata geçişin hızlanmasını

48. Abbasiler, ülkelerinde yaşayan Türklere idari ve mali görevlerin yanı sıra askeri alanda da önemli görevler vermişlerdir.

Yalnız bu bilgiye dayanarak,

I. Abbasiler ve Türkler arasında kültür etkileşimi artmıştır.

II. Türkler askerlik görevi ile tanışmıştır.

III. Abbasiler, Arap milliyetçiliği politikası uygulamamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) I, II ve III

49. Napolyon Savaşları'ndan sonra Avrupa'nın geleceğini belirlemek amacıyla Viyana Kongresi toplanmıştır. Bu kongrede Avrupa devletlerinin sınırları milliyet, din ve dil etkenleri dikkate alınmadan, Rusya, İngiltere ve Prusya'nın istekleri doğrultusunda yeniden çizilmiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine ortam hazırlamıştır?

A) Devletlerarası hukuk kurallarının aynı kalmasına

B) Uluslar arasında yeni siyasi sorunların ortaya çıkmasına

C) Din adamlarının siyasi güç kazanmasına

D) Avrupa'da ekonomik yönden birlik sağlanmasına

E) Halkların krallara bağlılığının artmasına

50. Osmanlı Devleti önce Kayı Boyu'na dayalı bir beylikken, daha sonra imparatorluk haline gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlıların beylik döneminde sahip olmadıkları halde, imparatorluk döneminde kazandıkları özelliklerden biridir?

A) Çok uluslu olma

B) Osmanlı soyu tarafından yönetilme

C) Müslüman devlet olma

D) Siyasi varlığını koruma mücadelesi verme

E) Yönetimde hiyerarşiyi temel alma

Diğer sayfaya geçiniz.

51. Osmanlı Devleti'nde,

I. veraset sisteminde değişiklik yapılarak hanedanın en yaşlı üyesinin hükümdar olması,

II. Avrupa'ya öğrenci gönderilmesi,

III. Avrupa'da elçilikler açılması

gelişmelerinden hangilerinin, Avrupa'yı yakından tanımaya olanak sağladığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

52. Osmanlı İmparatorluğu'nun egemenliği altında bulunan topraklar, devletin kuruluşundan XVII. yüzyılın sonlarına kadar artmıştır.

Bu bilgiye dayanarak Osmanlı ülkesinde,

I. Gelir ve giderlerin miktarı değişmiştir.

II. Merkezi otoritenin sağlanması kolaylaşmıştır.

III. Sınırlar yeniden belirlenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) II ve III

53. Osmanlı Devleti dışarıdan aldığı borçları ödeyemeyince, alacaklı devletler Osmanlı Devleti'nin maliyesini denetlemek için bir yönetim kurmuşlardır.

Böyle bir yönetimin kurulması, Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin dikkate <u>alınmadığını</u> gösterir?

A) Anayasal düzene geçmesinin

B) Bağımsız olmasının

C) Merkeziyetçi olmasının

D) Padişahın Halife sanını taşımasının

E) Yabancılara ayrıcalıklar tanımış olmasının

54. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde,

I. demiryolları yapımına önem verilmesi,

II. telgrafın kullanılmaya başlanması,

III. bazı malların ticaretini yerli ve yabancı tüccarlara yasaklayan tekel sisteminin Balta Limanı Antlaşması'yla kaldırılması

gelişmelerinden hangilerinin, merkezi yönetimin güçlendirilmesine yardımcı olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

55. Amasya Genelgesi'nde, Sivas'ta bir kongrenin toplanması ve bütün illerin her sancağından, halkın güvenini kazanmış üç delegenin bu kongreye katılmak üzere hemen yola çıkarılması hükmü yer almıştır.

Bu hüküm, Amasya Genelgesi'nin,

I. tüm ülkenin temsil edildiği bir kuruluşu öngörme,

II. gizli maddeleri olma,

III. birlik ve beraberlik çağrısında bulunma

özelliklerinden hangileri için bir kanıt sayılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

Diğer sayfaya geçiniz.

56. "Amasya'da yapılan görüşmelerin sonuçlarını içeren tutanakların protokol olduğunu kabul ettirmek ve bunları İstanbul Hükümeti'nin temsilcisi olan Bahriye Nazırı Salih Paşa'ya imza ettirmek önemliydi."

Atatürk'ün, Nutuk'ta yer alan bu sözüyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamak istediği savunulabilir?

A) Görüşmelere resmi nitelik kazandırılmasının önemini

B) İstanbul Hükümeti'nin alınan kararları Mebuslar Meclisi'nin onayına sunmak istediğini

C) Görüşmelerle İstanbul Hükümeti'nin zaman kazanmak istediğini

D) Salih Paşa'nın görüşmelerin yapılması için İstanbul Hükümeti'ni yönlendirdiğini

E) Anlaşma Devletleri'nin görüşmeler sırasında İstanbul Hükümeti'ne baskı yaptığını

57. İlk TBMM'nin yasama ve yürütme güçlerini kendisinde toplamasıyla,

I. Meclis'te fikir ayrılıklarından kaynaklanacak gruplaşmaların önlenmesi,

II. Meclis üstünlüğünün sağlanması,

III. Meclis'te üye sayısının artırılması

sonuçlarından hangilerine ulaşıldığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

58. Lozan Konferansı görüşmeleri sırasında Türk heyetinin hazırladığı "Adli İdare Beyannamesi"nde, TBMM Hükümeti'nin yabancılara Türk mahkemelerinde tam bir adalet sağlamayı her bakımdan güvence altına alacak güçte olduğu; bu adaleti, egemenliğini bütünüyle kullanarak gerçekleştirebileceği belirtilmiştir.

Türk heyetinin bu beyannameyle,

I. TBMM Hükümeti'nin yabancıların haklarını korumada kararlı olduğu,

II. Türkiye'nin, iç işlerine karışılmasını istemediği,

III. yabancılara verilmiş olan ödünlerde değişiklik yapılması gerektiği

görüşlerinden hangilerini vurguladığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

59. Türkiye Cumhuriyeti'nde,

I. Öğretim Birliği Kanunu'nun kabul edilmesi,

II. tekke ve türbelerin kapatılması,

III. medreselerin kapatılması

gelişmelerinden hangilerinin kültür değişmesini kolaylaştırdığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) II ve III E) I, II ve III

Diğer sayfaya geçiniz.

60.

I. İnanç özgürlüğünü geliştirme

II. Yabancılara verilen ayrıcalıkları kaldırma

III. Laik devlet düzenine geçme

Yukarıdakilerden hangilerinin, Halifeliğin kaldırılması için bir gerekçe olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

61.

I. Arap alfabesi yerine yeni Türk alfabesinin kabul edilmesi

II. Belli bir günün hafta tatili kabul edilerek herkesin bu gün tatil yapması zorunluluğunun getirilmesi

III. Farklı uzunluklarda olan arşın ve endaze yerine metrenin kullanılması

Yukarıdaki inkılapların hangilerinde, ülke içindeki uygulamalarda <u>birlik</u> sağlanması amaçlanmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

62.

I. Fes ve kalpak giyilmesini yasaklayan "Şapka Giyilmesi Hakkında Kanun"un kabul edilmesi

II. Türk tarihinin yalnız Osmanlı tarihinden ibaret olmayıp çok eskilere dayandığını kanıtlama amaçlı çalışmalara hız verilmesi

III. Türk dilinin yabancı dillerin boyunduruğundan kurtarılmasının amaçlanması

Yukarıdakilerden hangileri, ulusçuluk anlayışının <u>doğrudan</u> bir gereğidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

63. Atatürk, "Benim yaptığım işler, biri ötekine bağlı ve gerekli olan şeylerdir." demiştir.

Atatürk'ün, bu sözüyle, yaptığı işlerin,

I. birbirini tamamlayıcı olma,

II. ikili uygulamalara son verme,

III. bir ihtiyaca cevap verme,

IV. zaman içinde, yavaş yavaş benimsenme

özelliklerinden hangilerini vurguladığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III

D) II ve IV E) II, III ve IV

64.

I. Cephedeki askerlere moral verme

II. Savaş zamanında halkın can ve mal güvenliğini sağlama

III. Savaşta cephe gerisindeki halkın moralini güçlendirme

Yukarıdakilerden hangileri, sivil savunmanın görevleri arasındadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

Diğer sayfaya geçiniz.

65. Topografya haritalarında, aynı yükseklikte olan noktaların birleştirilmesiyle elde edilen eğrilere eşyükselti eğrisi denir. Birbirini izleyen iki eşyükselti eğrisi arasındaki yükselti farkı her yerde aynıdır.

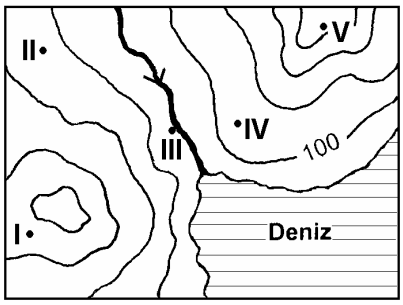

Buna göre, yukarıdaki haritada eşyükselti eğrileri arasında verilen numaralanmış noktalardan hangilerinin yükseltileri birbirine <u>en yakındır</u>?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV

D) II ve V E) III ve V

66. X noktasının yerel saati, Y noktasının yerel saatinden bir saat ileridir.

Buna göre X ve Y noktalarıyla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi <u>kesinlikle</u> doğrudur?

A) X noktası ile Y noktası aynı yarımkürededir.

B) X noktası ve Y noktası aynı enlem üzerindedir.

C) X noktası ile Y noktası aynı kıta üzerindedir.

D) X noktası, Y noktasının doğusundadır.

E) X noktası ve Y noktası tarih değiştirme çizgisinin farklı taraflarındadır.

67. Aşağıdaki tabloda K, L ve M kentlerinin 21 Haziran ve 21 Aralık'taki gündüz uzunlukları (saat) gösterilmiştir.

Kent	21 Haziran	21 Aralık
K	11	13
L	14	10
M	19	5

Buna göre K, L ve M kentleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>kesinlikle yanlıştır</u>?

A) Üç kent de Kuzey Yarımküre'dedir.

B) Ekvatora en yakın kent K'dir.

C) M kenti diğerlerinden daha kuzeydedir.

D) L kenti orta kuşakta yer alır.

E) M kenti yıl boyunca güneş ışınlarını L kentinden daha eğik alır.

68. Belirli bir bölgede yıl boyunca sıcaklık yüksek, sıcaklık farkı az, bulutluluk ve nem oranı fazladır.

Bu bilgilere dayanarak, bu bölgeyle ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi <u>yapılamaz</u>?

A) Bitki örtüsü gürdür.

B) Ortalama yükseltisi fazladır.

C) Kimyasal çözülme görülür.

D) Akarsu debileri yüksektir.

E) Yıllık ortalama yağış miktarı fazladır.

Diğer sayfaya geçiniz.

69. Basınç farklılıklarından doğan hava hareketlerine rüzgâr denir. Rüzgârlar her zaman, yüksek basınç alanlarından alçak basınç alanlarına doğru eser.

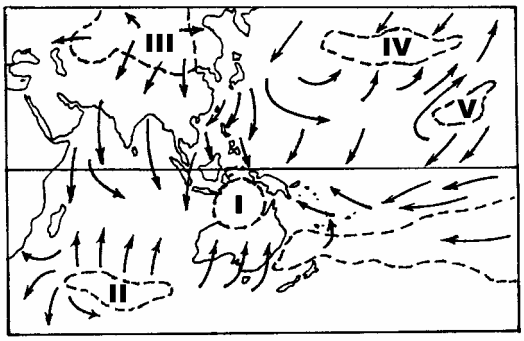

Buna göre, yukarıdaki basınç haritasında numaralanmış yerlerden hangileri alçak basınç alanlarını göstermektedir?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III

D) III ve V E) IV ve V

70. Aşağıdaki grafikte Türkiye'deki bir akarsuyun aylık ortalama akım değerleri gösterilmiştir.

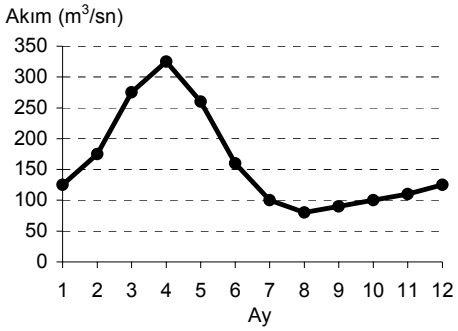

Bu grafikte aşağıdakilerden hangisiyle ilgili bilgi yoktur?

A) Yaz mevsiminde kuruyup kurumadığı

B) Debisinin en yüksek olduğu mevsim

C) Akım düzeni

D) Taşkın yapıp yapmadığı

E) Taşıdığı ortalama su miktarı

71. Ege Bölümü'nün önemli yüzey şekillerini, doğu-batı yönünde uzanan dağlar ve bunlar arasında bulunan uzun ve geniş çöküntü alanları oluşturur.

Buna göre, Ege Bölümü'nde yüzey şekillerinin aşağıdakilerin hangisi üzerinde etkili olduğu söylenemez?

A) Kuzeye doğru gidildikçe orman üst sınırının alçalması

B) Deniz etkisinin iç kesimlere kadar sokulması

C) İç bölgelerle kıyı arasında karayolu ulaşımının kolaylıkla yapılması

D) Kıyı ile iç kesimler arasında tarım ürünlerinin benzerlik göstermesi

E) Korunaklı liman sayısının fazla olması

72. Belirli bir bölgede yaşayan toplam kişi sayısının o bölgenin yüzölçümüne bölünmesiyle aritmetik nüfus yoğunluğu elde edilir.

Aşağıdaki tabloda beş bölgenin nüfusları ve aritmetik nüfus yoğunlukları verilmiştir.

Bölge	Nüfus	Aritmetik nüfus yoğunluğu (kişi/km^2)
I	16 000 000	200
II	14 000 000	70
III	12 000 000	60
IV	8 500 000	50
V	6 000 000	100

Tablodaki bilgilere göre, hangi bölgenin yüzölçümü en küçüktür?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Diğer sayfaya geçiniz.

73.

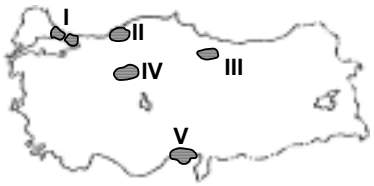

Haritadaki numaralanmış yerlerin hangisinde, tarım işlerinde çalışmak üzere mevsimlik göç alışı diğerlerinden <u>daha fazladır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

74. İç Anadolu Bölgesi'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisi üzerinde yağış azlığının etkisi <u>yoktur</u>?

A) Tarımsal ürün çeşidinin az olması

B) Nüfusun daha çok akarsu vadilerinde toplanmış olması

C) Doğal göllerin bulunması

D) Nadas uygulamasının sürdürülmesi

E) Küçükbaş hayvancılığın yaygın olması

75. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'de tarla tarımında birim alandan alınan ürün miktarını artıracak önlemlerden biri <u>değildir</u>?

A) Tarım alanlarının genişletilmesi

B) Bilinçli gübre kullanımının yaygınlaştırılması

C) Sulama olanaklarının artırılması

D) Nöbetleşe ekimin yaygınlaştırılması

E) Tohum ıslahı çalışmaları yapılması

76. Aşağıdaki beş grafik 1, 2, 3, 4 numaralı tarım ürünlerinin beş bölgedeki üretim miktarlarını göstermektedir. Bu beş bölge yüzölçümü, birim alandan alınan verim ve iklim özellikleri bakımından benzerdir.

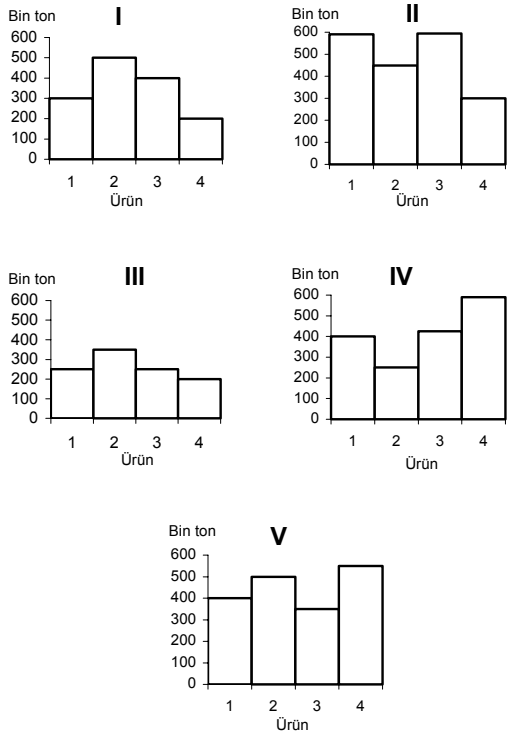

Yüzey şekillerinin engebeliliği tarım alanlarının genişliği üzerinde etkili olduğuna göre, grafiklerden hangisinin ait olduğu bölgede yüzey şekillerinin daha engebeli olduğu söylenebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

77. Türkiye'nin dışsatımında önemli yeri olan bor mineralleri ve kromun sürekli dış pazara sahip olmasında,

I. taşınmalarının kolay olması,

II. endüstride başka madenlerle birlikte kullanılmaları,

III. kullanım alanlarının fazla olması,

IV. kalitelerinin yüksek olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) II ve III E) III ve IV

Diğer sayfaya geçiniz.

78. Aşağıdaki grafik, 1991 – 1999 yılları arasında Türkiye'de elektrik enerjisi üretimi içinde termik ve hidroelektrik enerji üretimlerinin paylarını göstermektedir.

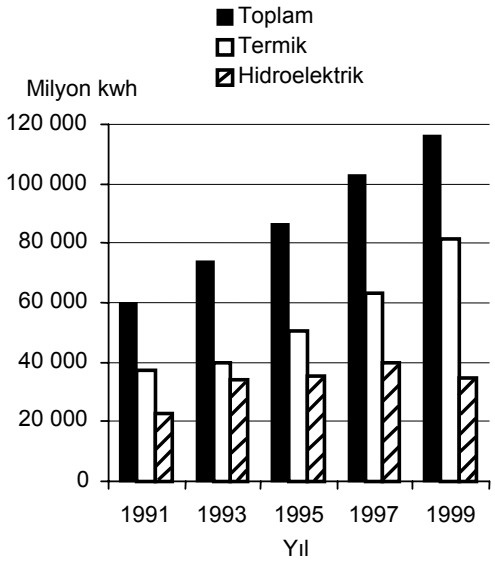

Bu grafikteki bilgilere dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Termik enerji üretimi ile hidroelektrik enerji üretimi arasında 1991 yılındaki fark, 1999 yılındakinden azdır.

B) Termik enerji üretimi ile hidroelektrik enerji üretimi arasındaki farkın en fazla olduğu yıl 1997'dir.

C) Verilen yıllarda, termik enerji üretimindeki artış hidroelektrik enerji üretimindeki artıştan fazladır.

D) Hidroelektrik enerji üretiminde en fazla artış, 1991 – 1993 yılları arasında olmuştur.

E) 1993 yılından sonra hidroelektrik enerji üretiminin toplam enerji üretimindeki payı giderek azalmıştır.

79. Gelişmekte olan bir ülkede meydana gelecek aşağıdaki değişikliklerden hangisi, bu ülkenin gelişmiş ülke durumuna geçmekte olduğunun bir göstergesi <u>olamaz</u>?

A) Hammadde dışalımının artması

B) Nitelikli işgücü gereksiniminin artması

C) Enerji tüketiminin artması

D) Doğum oranının artması

E) Yaşam düzeyinin yükselmesi

80. Bir ülkede <u>deniz ticareti filosunun</u> geliştirilmesinin, o ülkenin ekonomik kalkınmasına aşağıdakilerin hangisi yönünde önemli bir katkı sağlaması <u>beklenmez</u>?

A) İç ve dış ticaretin canlanması

B) Yerli üretime yeni pazarlar sağlanması

C) Limanların kapasitesinin artması

D) Döviz girdilerinde artış olması

E) Turizmin gelişmesi

Diğer sayfaya geçiniz.

81. Filozof "kavram dostu"dur. Bu, felsefenin yalnızca basit bir kavram derleme, keşfetme sanatı olmadığını söylemek demektir. Çünkü, kavramlar ille de birtakım formlar ya da keşifler değillerdir. Başka bir deyişle felsefe, kavramlar yaratmayı da içeren bir disiplindir. Dost, kendi yaratılarının dostudur. Örneğin; Platon "İdea", Aristoteles "Töz", Descartes "Cogito" kavramlarıyla neredeyse birlikte anılırlar. Çünkü felsefelerinin temelini bu kavramlar oluşturur ve bu kavramlar onların tanımlamalarına göre anlam kazanmıştır.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

A) Kavramlar basit bilgilerdir.

B) Felsefenin temelinde merak vardır.

C) Felsefe gerçeğe ulaşma çabasıdır.

D) Kavramlar yaratıcılarının güçlü izlerini taşır.

E) Düşünme kavramlar arasında ilişki kurmaktır.

82. Düşünmek, herkesin yürüdüğü yollardan başka yollarda yürüme yürekliliği göstermeyi gerektirir. O yollar bireyi dönüp dolaşıp herkesin gittiği yola götürse bile, hazır yolların çok sayıdaki yolcusuyla kendi yolunu kendi açan tek yolcu arasında büyük ayrılıklar vardır.

Bu parçada sözü edilen "yüreklilik" **aşağıdaki düşünme biçimlerinden hangisine ortam hazırlar?**

A) Bağımsız B) Tutarlı C) Çağrışımlı

D) Eleştirel E) Sistemli

83. En büyük bilgi, bildiklerimizden başka bilgilerin de olduğunu bilmektir.

Bu cümlede savunulan görüş aşağıdakilerden hangisiyle paralellik gösterir?

A) İnsan, aklıyla her şeyi bilebilir.

B) Bilgiler bizim bildiklerimizle sınırlı değildir.

C) En doğru bilgi, işimize en çok yarayan bilgidir.

D) Doğru bilgiye yalnızca sezgilerle ulaşılamaz.

E) Güvenilir bilgiler kendi deneyimlerimizden edindiklerimizdir.

84. Gerçek sadece deneyimde vardır, hem de sadece herkesin kendi deneyiminde. Bu deneyimler, bir başkasına nakledildiği an öyküye dönüşür. Olaylardaki gerçeği, kesin gerçeği ispatlama olanağı yoktur. Olsa da bundan kaçınmak gerekir. Hayatın gerçekliği konusunu tartışmayı filozoflara bırakmalıyız. Gerçek olan, benim şu an denizin kıyısında oturuyor olmam, ay ışığının yansımasını denizin sularında görmem. Gerçek olan benim.

Bu parçadan aşağıdaki sonuçların hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Yaşantıların öznel olduğu

B) Gerçekliğin, yaşadıklarımızı fark etmemizle ilgili olduğu

C) Gerçeğe ancak yaşayarak ulaşılabileceği

D) Yaşanılanların başkasına aynen aktarılamayacağı

E) Gerçekliği filozofların dışında kimsenin anlayamayacağı

Diğer sayfaya geçiniz.

85. Dünyanın ya da bilimin bana herhangi bir felsefi sorun sunacağını sanmıyorum. Bana felsefi sorunlar sunan, diğer filozofların dünya ya da bilim hakkındaki yorumlarıdır. Genelde iki tür sorunla ilgileniyorum: Birincisi filozofun ne demek istediğini tam ve doğru olarak kavramak, ikincisi de söylediklerinin doğruluğuyla ilgili doyurucu dayanak olup olmadığını bulmak.

Bu parçada sözü edilen iki sorun, sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Anlama – Temellendirme

B) Doğrulama – Yanlışlama

C) Açıklama – Anlama

D) Yorumlama – Tanımlama

E) Öndeyide bulunma – Açıklama

86. İnsan bir fotoğraf makinesi değildir; bütün algılarımız bazı varsayım ve kavramlar çerçevesinde oluşmaktadır. Günlük yaşamda olduğu gibi bilimde de çevremizde olup biten her şeyi değil, ancak bazı şeyleri algılar veya gözleriz. Araştırmasının amacına göre bir ayıklama yapmak, yalnız konusuna ilişkin olgularla ilgilenmek, bilim adamı için hem doğaldır hem de bir zorunluluktur.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Bilimsel çalışmalar birikimli olarak ilerler.

B) Bilimsel çalışmalarda seçicilik söz konusudur.

C) Bilimsel yasalar uygulanabilir niteliktedir.

D) Bilimde amaç, genellenebilir sonuçlara ulaşmaktır.

E) Bilimsel yasalar evrenseldir.

87. Bir kişi, bir eylemin kendini haksız duruma düşüreceğini bile bile o eylemi yapıyorsa, bu kişi bilinçli olarak haksızdır. Öte yandan haksızlık alışkanlık haline geldiğinde, haksızlıktan kaçınmanın kişinin elinde olmadığı da bir gerçektir. Fakat yine de kişi alışkanlıklarından sorumludur; çünkü o, alışkanlıklarının gerçek yaratıcısıdır. Her ne kadar eylemin yinelenmesi alışkanlığa neden olsa da eylemin dayanağı özgürlüktür.

Bu parçada savunulan görüşün temelindeki düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Alışkanlıklar yaşamı kolaylaştırır.

B) Toplum bireylere sorumluluklarını hatırlatmalıdır.

C) Haksız eylemleri yapanlar cezalandırılmalıdır.

D) Sınırsız özgürlük olumsuzlukların nedenidir.

E) İnsan, ahlakla ilgili eylemlerinde özgürdür.

88. Brian Redhead'e göre, siyasal düşünce tarihi, belli bir soruyu yanıtlama çabalarının tarihidir. Soru aynen durmakta yalnızca yanıtlar değişmektedir. Verilen yanıtların başlıcaları şunlardır:

– Çünkü, varlığım devletin varlığına bağlıdır.
– Çünkü, devlet Tanrı'nın iradesidir.
– Çünkü, devlet ve ben bir anlaşma yaptık.
– Çünkü, devlet ahlaki düşüncenin gerçekleşmesidir.

Buna göre, siyasal düşünce tarihi aşağıdakilerden hangisinin sorgulanmasına dayanır?

A) Bürokrasinin gereğinin

B) Devlet-ekonomi ilişkisinin

C) Devlete itaat nedeninin

D) İdeal düzenin olabilirliğinin

E) Bireyin devlet için vazgeçilmezliğinin

Diğer sayfaya geçiniz.

89. Kimi sanatçılar dünyayı, ona ilişkin her türlü bayat algının; pembe ten, sarı veya kırmızı elmalara ilişkin her türlü önyargının dışında, yepyeni görmemizi isterler. Basmakalıp düşüncelerden kurtulmak kolay değildir elbette; ama bu kalıplardan kurtulan sanatçılar, genellikle en ilginç yapıtları veriyorlar. Bize, doğadaki varlıkların hiç düşlemediğimiz, yepyeni güzelliklerini görmeyi öğretenler de onlardır. Eğer onları izleyip onlardan bir şeyler öğrenirsek, pencereden dışarı bakmak bile heyecan verici bir serüvene dönüşecektir.

Bu parçaya göre, sözü edilen sanatçılar bize aşağıdakilerden hangisini kazandırmaktadır?

A) Heyecanları denetleme yetisi

B) Değerleri karşılaştırma yetisi

C) Renkleri doğadaki gibi algılama gücü

D) Farklı güzellik anlayışlarını kabul etme eğilimi

E) Doğadaki güzellikleri resme yansıtma isteği

90. Hukuk kurumunun var olmasının benim yararıma olduğunu biliyorum. Ayrıca bu kurumun, insanların genel olarak ona saygı duyması sayesinde var olabildiğini de görüyorum. Bu durumda, benim bu kuruma saygı gösterip göstermememin pek de önemli olmadığı düşünülebilir. Ancak, özçıkar gerektiğinde, herkes benim gibi düşünür ve bu kuruma saygı duymayarak onu zedelerse, yararımıza olan bu kurum yıkılır. Ben bu zedelenmeyi, dolayısıyla kurumun yıkılmasını istemem.

Bu parçaya göre, hukuk kurumunun varlığını sürdürmesi aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

A) Toplumsal denetim mekanizmalarının varlığına

B) Evrensel hukuk kurallarının geçerliliğine

C) İnsanların bu kurumun gereğine inanıp onu korumalarına

D) Özçıkarların bu kurumun isteklerinden farklı olmasına

E) Devletin güvence vermesine

SÖZEL BÖLÜM BİTTİ.

SAYISAL BÖLÜME GEÇİNİZ.

SAYISAL BÖLÜM

DİKKAT! BU BÖLÜMDE CEVAPLAYACAĞINIZ TOPLAM SORU SAYISI 90'DIR.

İlk 45 Soru "Matematiksel İlişkilerden Yararlanma Gücü",

Son 45 Soru "Fen Bilimlerindeki Temel Kavram ve İlkelerle Düşünme Gücü" ile ilgilidir.

Eşit Ağırlıklı ÖSS puanınızın yüksek olmasını istiyorsanız Sayısal Bölüme 90 dakika ayırmanız yararınıza olabilir. Sayısal Ağırlıklı ÖSS puanınızın yüksek olmasını istiyorsanız Sayısal Bölüme biraz daha fazla zaman ayırabilirsiniz.

Bu bölümdeki sorularla ilgili cevaplarınızı, cevap kâğıdınızdaki "SAYISAL BÖLÜM"e işaretleyiniz.

1.

$$\frac{3,3}{0,3}+\frac{22,2}{0,2}+\frac{0,05}{0,005}-111$$

işleminin sonucu kaçtır?

A) 1 B) 7 C) 9 D) 11 E) 21

2.

$$\frac{\left(0,005\cdot 10^{35}\right)+\left(0,8\cdot 10^{33}\right)}{10^{32}}$$

işleminin sonucu kaçtır?

A) 5 B) 8 C) 13 D) $4\cdot 10^{32}$ E) $4\cdot 10^{33}$

3.

$$a=\sqrt{2}+1$$

olduğuna göre, $a(a-1)(a-2)$ çarpımının sonucu kaçtır?

A) $\sqrt{2}$ B) $-\sqrt{2}$ C) $3-2\sqrt{2}$ D) $3+2\sqrt{2}$ E) 1

4.

$$\sqrt{10}\left(\sqrt{6,4}+\sqrt{0,4}\right)$$

işleminin sonucu kaçtır?

A) $\sqrt{3,8}$ B) $\sqrt{68}$ C) 6 D) 8 E) 10

Diğer sayfaya geçiniz.

5.

$$\frac{\left(x^2-y^2\right)\left(x^2+xy+y^2\right)}{\left(x^3-y^3\right)\left(\frac{1}{x}+\frac{1}{y}\right)}$$

ifadesinin sadeleştirilmiş biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) xy B) $x+y$ C) $x-y$

D) $\frac{x-y}{x+y}$ E) $\frac{x+y}{x-y}$

6.

$$4-4^x+3^x \cdot 4^{x+1}=\frac{48}{12^{1-x}}$$

olduğuna göre, x kaçtır?

A) 5 B) 4 C) 3 D) 2 E) 1

7. Kesişimleri boş küme olmayan M ve N kümeleri için,

$$s(N)=4s(M)$$

$$s(N \setminus M)=5s(M \setminus N)$$

olduğuna göre, N kümesi <u>en az</u> kaç elemanlıdır?

A) 12 B) 16 C) 18 D) 20 E) 24

8. Her x gerçel sayısı için,

$$2x-4=ax(x-1)+bx(x+1)+c\left(x^2-1\right)$$

olduğuna göre, a . b . c çarpımı kaçtır?

A) 6 B) 8 C) 10 D) 12 E) 16

9. 3, 7 ve 8 ile kalansız bölünebilen 4000 den küçük sayıların <u>en büyüğünün</u> onlar basamağındaki rakam kaçtır?

A) 2 B) 4 C) 6 D) 7 E) 8

10. a3bc ve a4bc dört basamaklı birer doğal sayıdır.

a3bc sayısı 15 e bölündüğünde kalan 6 olduğuna göre, a4bc sayısı 15 e bölündüğünde kalan kaç olur?

A) 1 B) 3 C) 5 D) 6 E) 7

Diğer sayfaya geçiniz.

11. $\frac{1}{2} < a < b < \frac{11}{4}$ sıralamasında birbirini izleyen sayılar arasındaki farklar eşittir.

Buna göre, $a+b$ toplamı kaçtır?

A) $\frac{5}{4}$ B) $\frac{7}{4}$ C) $\frac{11}{4}$

D) $\frac{13}{4}$ E) 1

12. $a < 0 < b$ olmak üzere,

$$k = \frac{b-a}{a}$$

gerçel sayısı veriliyor.

Buna göre, k sayısı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) $\frac{-4}{3}$ B) $\frac{-2}{3}$ C) -1

D) $\frac{2}{3}$ E) $\frac{4}{3}$

13.

$$f(x) = |x-2| - |x|$$

olduğuna göre, $f(-1)+f(0)+f(1)$ toplamı kaçtır?

A) -4 B) -2 C) 0 D) 2 E) 4

14.

$$\left|9-x^2\right| = |x-3|$$

olduğuna göre, x in alabileceği değerlerin toplamı kaçtır?

A) -3 B) -2 C) -1 D) 2 E) 4

15. Dik koordinat düzleminin noktaları üzerinde bir Δ işlemi,

$$(a, b) \Delta (c, d) = (ac+bd, ad-bc)$$

şeklinde tanımlanıyor.

Buna göre, $(x, y) \Delta (1, -1) = (3, 5)$ eşitliğini sağlayan (x, y) ikilisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) $(-3, 5)$ B) $(3, 5)$ C) $(1, -4)$

D) $(-1, -4)$ E) $(-1, 0)$

Diğer sayfaya geçiniz.

16. 1 den 54 e kadar olan tamsayılar soldan sağa doğru yan yana yazılarak

$a = 1\,2\,3\,4\,\ldots\,9\,10\,11\,12\,\ldots\,5\,3\,5\,4$

şeklinde 99 basamaklı bir a sayısı oluşturuluyor.

Buna göre, a nın <u>soldan 50. rakamı</u> kaçtır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 6 E) 9

17. **1, 2, 3, 4 ve 5 rakamları kullanılarak yazılabilen, rakamları tekrarlı veya tekrarsız tüm iki basamaklı <u>tek</u> sayıların toplamı kaçtır?**

A) 495 B) 497 C) 503 D) 515 E) 523

18. Tek tür mal üreten bir atölyede makinelerden biri a saatte b birim mal üretiyor.

Aynı süre içinde bu makinenin c katı mal üreten başka bir makine, b birim malı kaç saatte üretir?

A) $\frac{a}{b}$ B) $\frac{a}{c}$ C) $\frac{b}{c}$ D) $\frac{ab}{c}$ E) $\frac{bc}{a}$

19. Bir gruptaki kız sporcuların yaş ortalaması 15, erkek sporcuların yaş ortalaması 24 tür.

Kızların sayısı erkeklerin sayısının 2 katı olduğuna göre, bu grubun yaş ortalaması kaçtır?

A) 16 B) 17 C) 18 D) 20 E) 22

20. Oya 12 yaşında, Gül x yaşındadır.

Gül $3x+10$ yaşına geldiğinde, Oya kaç yaşında olur?

A) $x+10$ B) $x+14$ C) $x+24$ D) $2x+10$ E) $2x+22$

Diğer sayfaya geçiniz.

21.

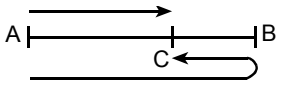

Hızları saatte 80 km ve 120 km olan iki araç A kentinden B kentine doğru aynı anda hareket ediyor. Hızlı olan araç B ye varıp hiç durmadan geri dönüyor ve C noktasında diğer araçla karşılaşıyor.

Buna göre, $\frac{|BC|}{|AC|}$ oranı kaçtır?

A) $\frac{1}{2}$ B) $\frac{1}{3}$ C) $\frac{2}{3}$ D) $\frac{1}{4}$ E) $\frac{3}{4}$

22. A torbasındaki topların % 64 ü, B torbasındaki topların da % 36 sı beyazdır.

Bu iki torbadaki topların tümünün % 48 i beyaz olduğuna göre, A torbasındaki top sayısının, B torbasındaki top sayısına oranı kaçtır?

A) $\frac{1}{2}$ B) $\frac{1}{4}$ C) $\frac{3}{4}$ D) $\frac{4}{5}$ E) $\frac{5}{6}$

23. % 30 u su olan a litrelik bir karışıma 20 litre daha su ilave ediliyor.

Elde edilen yeni karışımın % 50 si su olduğuna göre, a kaçtır?

A) 20 B) 25 C) 40 D) 50 E) 55

24. Taşımacılık yapan bir firma 300 milyar TL ödeyerek fiyatları 15 milyar, 25 milyar ve 30 milyar TL olan araçlardan toplam 12 adet satın alıyor.

Fiyatı 15 milyar ve 25 milyar TL olan araçlardan eşit sayıda alındığına göre, fiyatı 30 milyar TL olan araçtan kaç tane alınmıştır?

A) 4 B) 5 C) 6 D) 7 E) 8

Diğer sayfaya geçiniz.

25. Bir malın alış fiyatının 3 katı, satış fiyatının $\frac{5}{2}$ sine eşittir.

Bu mal, % kaç kârla satılmaktadır?

A) 20 B) 25 C) 30 D) 35 E) 40

26. Yükseköğrenim için A ve B ülkelerine gönderilmek üzere 5 öğrenci seçilmiştir.

Her iki ülkeye en az birer öğrenci gideceğine göre, bu 5 öğrenci kaç farklı gruplama ile gönderilebilir?

A) 10 B) 20 C) 25 D) 30 E) 40

27. Ali ile Burak, birlikte çalışarak 10 saatte bitirebilecekleri bir işi yapmaya başlıyorlar. İkisi birlikte 4 saat çalıştıktan sonra Ali işi bırakıyor.

Geriye kalan işi Burak 9 saatte bitirdiğine göre, bu işin tümünü Ali tek başına kaç saatte bitirebilirdi?

A) 30 B) 26 C) 25 D) 24 E) 18

28. Bir sınıfta matematik sınavında aldığı puan 2, 3 ve 4 olan öğrencilerden 8 kişilik bir grup oluşturulmuştur. Grupta bu üç puandan her birini alan en az bir öğrenci bulunmaktadır ve grubun puan ortalaması $\frac{25}{8}$ dir.

Bu grupta puanı 3 olan <u>en çok</u> kaç öğrenci bulunabilir?

A) 6 B) 5 C) 4 D) 3 E) 2

29.

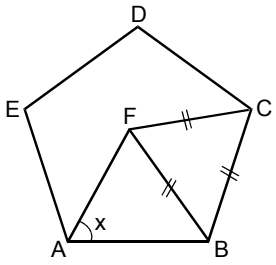

ABCDE bir düzgün beşgen
FBC bir eşkenar üçgen

$m(\overline{FA}B) = x$

Yukarıdaki verilere göre, x kaç derecedir?

A) 60 B) 62 C) 66 D) 72 E) 74

Diğer sayfaya geçiniz.

30.

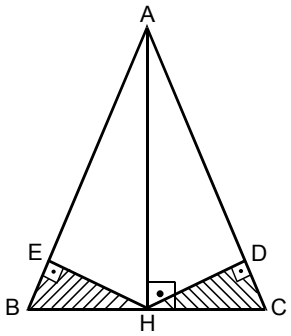

ABC ikizkenar üçgen

$|AB| = |AC|$

$[AH] \perp [BC]$

$[HD] \perp [AC]$

$[HE] \perp [AB]$

Yukarıdaki şekilde $|BC| = 4$ cm , $|AC| = 8$ cm olduğuna göre, taralı üçgenlerin toplam alanı kaç cm^2 dir?

A) 15 B) 17 C) $\frac{\sqrt{3}}{2}$

D) $\frac{\sqrt{15}}{2}$ E) $\frac{\sqrt{15}}{4}$

31.

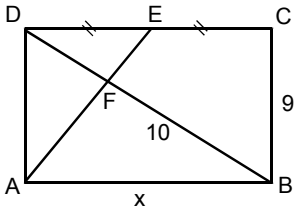

ABCD bir dikdörtgen

$|DE| = |EC|$

$|BC| = 9$ cm

$|BF| = 10$ cm

$|AB| = x$

Yukarıdaki verilere göre, x kaç cm dir?

A) 8 B) 10 C) 12 D) 15 E) 18

32.

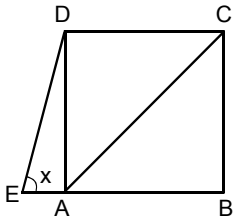

ABCD bir kare

$m(\overline{DEB}) = x$

Yukarıdaki şekilde $|AC| = |BE|$ olduğuna göre, x kaç derecedir?

A) 37,5 B) 45 C) 52,5

D) 60 E) 67,5

33.

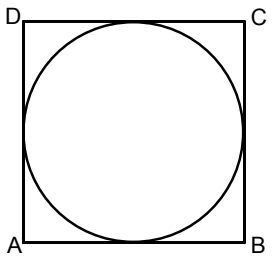

Şekildeki çember ABCD karesinin kenarlarına teğettir.

Çember üzerinde alınan bir P noktasının $[AB]$ ve $[AD]$ kenarlarına uzaklıkları sırasıyla 2 cm ve 1 cm olduğuna göre, çemberin yarıçapının alabileceği değerler <u>toplamı</u> kaç cm dir?

A) 7 B) 6 C) 5 D) 4 E) 3

Diğer sayfaya geçiniz.

34.

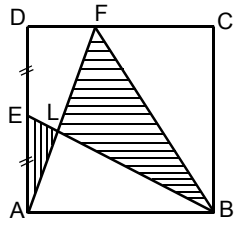

ABCD bir kare

$|AE| = |ED|$

Şekildeki EAL üçgeninin alanı 5 cm^2, FLB üçgeninin alanı 25 cm^2 olduğuna göre, karenin bir kenarının uzunluğu kaç cm dir?

A) 8 B) 9 C) $2\sqrt{5}$

D) $4\sqrt{5}$ E) $5\sqrt{5}$

35.

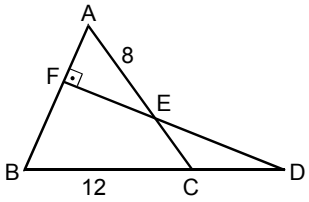

$[DF] \perp [AB]$

$|BC| = 12$ cm

$|AE| = 8$ cm

Yukarıdaki şekilde ABC bir <u>eşkenar</u> üçgen olduğuna göre, $\frac{\text{Alan}(\text{ECD})}{\text{Alan}(\text{AFE})}$ oranı kaçtır?

A) $\frac{1}{3}$ B) $\frac{1}{2}$ C) $\frac{1}{\sqrt{3}}$

D) $\frac{2}{\sqrt{3}}$ E) $\frac{4}{\sqrt{3}}$

36.

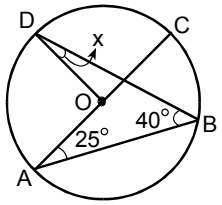

$[AC]$, O merkezli çemberin çapı

$m(\overline{DBA}) = 40^\circ$

$m(\overline{CAB}) = 25^\circ$

$m(\overline{ODB}) = x$

Yukarıdaki verilere göre, x kaç derecedir?

A) 25 B) 22 C) 20 D) 18 E) 15

37.

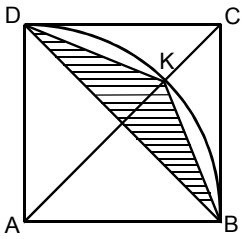

ABCD bir kare

$[AC]$ ve $[BD]$ köşegenler

Yukarıdaki şekilde, K noktası A merkezli, $|AB|$ yarıçaplı çember ve $[AC]$ köşegeni üzerindedir.

ABCD karesinin alanı 64 cm^2 olduğuna göre, BKD üçgeninin alanı kaç cm^2 dir?

A) 18 B) 16 C) 12

D) $32(\sqrt{2}-1)$ E) $16(\sqrt{2}-1)$

Diğer sayfaya geçiniz.

38.

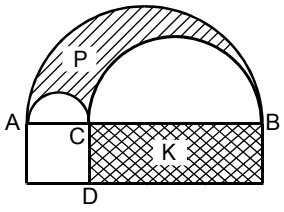

Şekildeki $[AB]$ çaplı yarım çemberin içinde, $[AC]$ ve $[CB]$ çaplı yarım çemberlerin dışında kalan taralı P bölgesinin alanı p cm^2, kenar uzunlukları $|CB|$ cm ve $|CD|$ cm olan dikdörtgensel bölge K nin alanı k cm^2 dir.

$|AC| = |CD|$ olduğuna göre, $\frac{p}{k}$ oranı kaçtır?

A) $\frac{\pi}{4}$ B) $\frac{\pi}{3}$ C) $\frac{\pi}{2}$ D) π E) 2π

39.

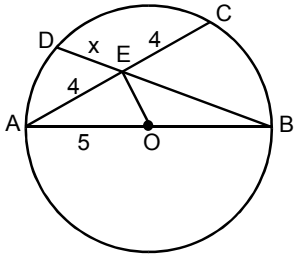

$[AB]$, O merkezli çemberin çapı

$|AE| = |EC| = 4$ cm

$|AO| = 5$ cm

$|DE| = x$

Yukarıdaki verilere göre, x kaç cm dir?

A) $\frac{4\sqrt{13}}{13}$ B) $\frac{8\sqrt{13}}{13}$ C) $\frac{4\sqrt{17}}{17}$

D) $\frac{8\sqrt{17}}{17}$ E) $\frac{\sqrt{17}}{13}$

40.

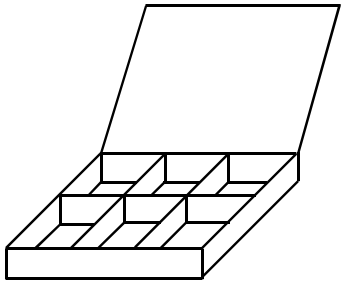

Şekildeki gibi 6 bölümlü ve tabanı kare olan kapaklı bir karton kutu yapılacaktır.

Bu kutunun yüksekliği 5 cm, tabanının bir kenarının uzunluğu 20 cm olacağına göre, kaç cm^2 karton gereklidir?

A) 1000 B) 1100 C) 1200

D) 1400 E) 1500

41.

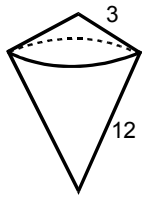

Şekildeki gibi, koni biçiminde bir kapak ile koni biçiminde bir gövdeden oluşan kapaklı bir cisim yapılacaktır. Kapak koninin yanal ayrıtı 3 cm, yanal alanı 24 cm^2 dir.

Gövde koninin yanal ayrıtı 12 cm olduğuna göre, yanal alanı kaç cm^2 dir?

A) 96 B) 108 C) 116 D) 150 E) 384

Diğer sayfaya geçiniz.

42. **Dik koordinat düzleminde, $A(-5, 12)$ noktasının orijine göre simetriği $A^I(x, y)$ noktası olduğuna göre, A ile A^I arasındaki uzaklık kaç birimdir?**

A) 13 B) 26 C) 35 D) 45 E) 54

43.

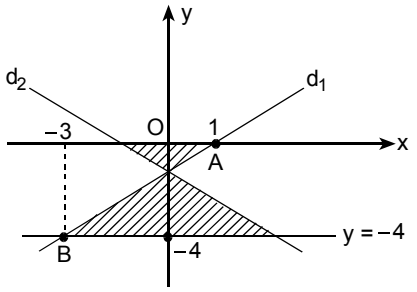

Yukarıdaki şekilde, $A(1, 0)$ ve $B(-3, -4)$ noktalarından geçen d_1 doğrusu, bu doğrunun Oy eksenine göre simetriği olan d_2 doğrusu ve $y = -4$ doğrusu verilmiştir.

Buna göre, taralı bölgelerin toplam alanı kaç birim karedir?

A) 7,8 B) 9,5 C) 10 D) 12 E) 13

44. Her a gerçel sayısı için,

$$a(x+2) - x + y + 2 = 0$$

doğruları, sabit bir P noktasından geçmektedir.

Buna göre, P noktasının Ox eksenine uzaklığı kaç birimdir?

A) 0 B) 1 C) 2 D) 3 E) 4

45.

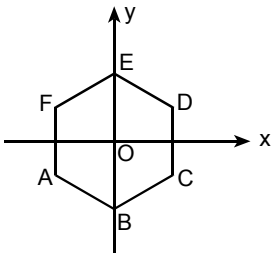

Yukarıdaki şekilde, ABCDEF düzgün altıgeninin merkezi orijindedir.

E noktasının ordinatı 10 olduğuna göre, D noktasının apsisi kaçtır?

A) $6\sqrt{3}$ B) $5\sqrt{3}$ C) $4\sqrt{3}$

D) $3\sqrt{3}$ E) $2\sqrt{3}$

Diğer sayfaya geçiniz.

46.

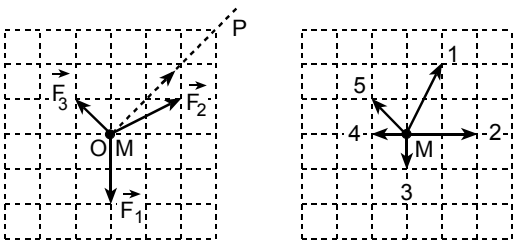

Şekil I Şekil II

Sürtünmesiz yatay bir düzlemde hareketsiz tutulan noktasal M cismi serbest bırakıldığında, üzerine uygulanan dört kuvvetin etkisiyle, Şekil I deki OP yönünde hareket ediyor. Bu kuvvetlerden üçü Şekil I deki $\vec{F}_1$, $\vec{F}_2$, $\vec{F}_3$ tür.

Buna göre, M cismine etki eden dördüncü kuvvet Şekil II de verilenlerden hangisi olabilir?
(M cismi ve tüm kuvvetler aynı yatay düzlemdedir.)

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

47.

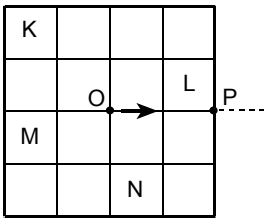

Şekildeki gibi eşit karelere bölünmüş düzgün ve türdeş levhanın kütle merkezi O dur.

Bu levhanın K, L, M, N karelerinden hangi ikisi birlikte çıkarılırsa, kütle merkezi OP yönünde yer değiştirir?

A) K ile L B) K ile M C) K ile N
D) L ile M E) L ile N

48.

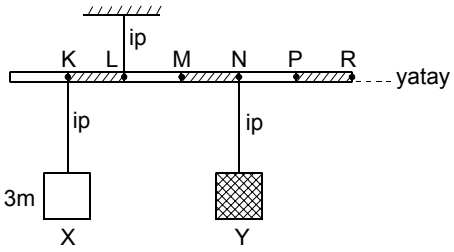

L noktasından asılı, ağırlığı önemsenmeyen, eşit bölmeli çubuğa 3m kütleli X cismi ve kütlesi bilinmeyen Y cismi şekildeki gibi asıldığında yatay denge sağlanıyor.

Çubuğun asılma noktası M ye kaydırıldığında yatay dengenin bozulmaması için, 2m kütleli Z cismi çubuğun neresine asılmalıdır?

A) N noktasına
B) N ile P nin arasına
C) P noktasına
D) P ile R nin arasına
E) R noktasına

49.

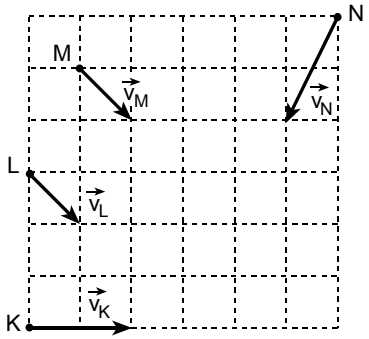

K, L, M, N noktasal cisimleri, sürtünmesiz yatay düzlemde şekilde belirtilen noktalardan sırasıyla $\vec{v}_K$, $\vec{v}_L$, $\vec{v}_M$, $\vec{v}_N$ hızları ile aynı anda harekete başlıyor.

Buna göre, bu cisimlerden hangi ikisi birbiriyle çarpışabilir?

A) K ile L B) K ile M C) K ile N
D) L ile N E) M ile N

Diğer sayfaya geçiniz.

50.

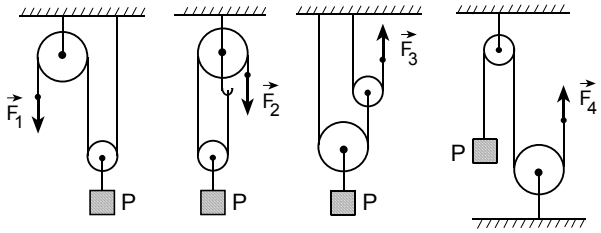

I II III IV

Kütlesi önemsenmeyen makaralardan oluşan şekildeki I, II, III, IV düzeneklerinde, P cismi sırasıyla $\vec{F}_1$, $\vec{F}_2$, $\vec{F}_3$, $\vec{F}_4$ kuvvetleriyle dengeleniyor.

Buna göre, bu kuvvetlerin F_1, F_2, F_3, F_4 büyüklüklerinden hangi ikisi birbirine eşittir?

A) F_1 ile F_2 B) F_1 ile F_3 C) F_1 ile F_4

D) F_2 ile F_3 E) F_2 ile F_4

51.

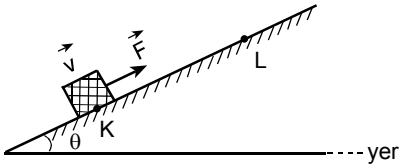

Bir cisim, şekildeki sürtünmeli eğik düzlemde, üzerine yola paralel olarak uygulanan sabit $\vec{F}$ kuvvetinin etkisinde hareket ediyor. K noktasındaki hızı $\vec{v}$ olan bu cisim L noktasını geçiyor.

Buna göre, yolun KL bölümünde cismin,

I. Kinetik enerjisi artar.

II. Yere göre potansiyel enerjisi artar.

III. Sıcaklığı artar.

yargılarından hangileri <u>kesinlikle</u> doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

52.

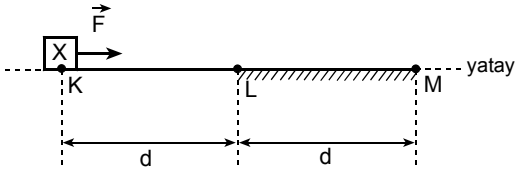

X cismi, yola paralel, sabit $\vec{F}$ kuvvetinin etkisiyle şekildeki yatay KLM yolunu 3t sürede alıyor.

Yolun yalnız LM bölümü sürtünmeli olduğuna göre, X cisminin *hız - zaman* grafiği aşağıdakilerden hangisi gibi olabilir?

A)

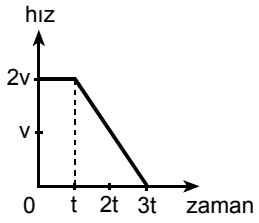

B)

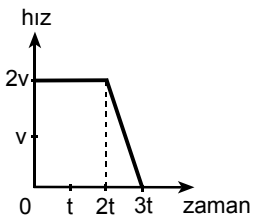

C)

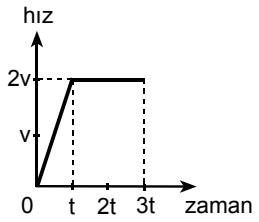

D)

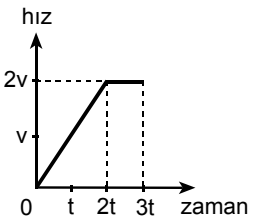

E)

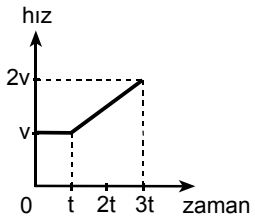

Diğer sayfaya geçiniz.

53.

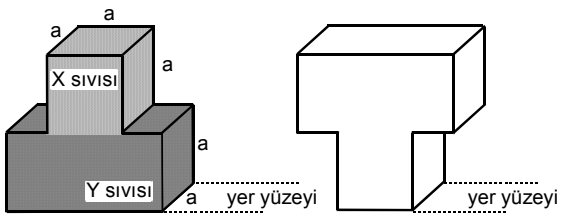

Şekil I Şekil II

Şekil I deki cam kabın kare prizma biçimli kesimi Y sıvısıyla, küp biçimli kesimi de X sıvısıyla tümüyle doludur. Birbirine karışmayan bu sıvılardan Y nin özkütlesi X inkinden büyüktür. Şekil I deki durumda, Y sıvısının yere göre potansiyel enerjisi E_Y , X sıvısınınki de E_X tir.

Kap Şekil II deki gibi ters çevrilirse, E_Y ve E_X değerleri için ne söylenebilir?
(Cam kabın kesimleri arasında bölme yoktur.)

	E_Y	E_X
A)	Artar	Artar
B)	Artar	Azalır
C)	Azalır	Artar
D)	Değişmez	Artar
E)	Değişmez	Değişmez

54.

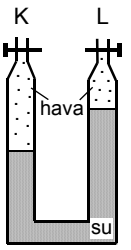

Şekil I

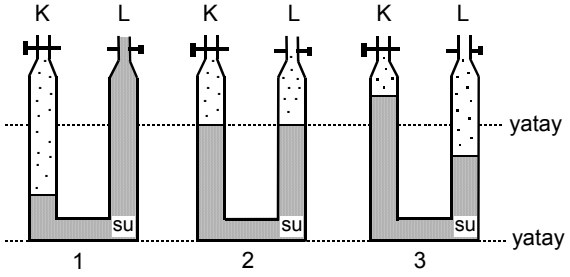

Şekil II

Bir U borusundaki suyun denge konumu, K ve L muslukları kapalı iken Şekil I deki gibidir. K musluğu açılıp denge sağlandıktan sonra kapatılıyor ve sonra da L musluğu açılıyor.

Bu işlemler sonunda kaptaki suyun denge konumu, Şekil II de verilen 1, 2, 3 durumlarından hangileri gibi <u>kesinlikle olamaz</u>?

A) Yalnız 1 B) Yalnız 2 C) Yalnız 3
D) 1 ve 2 E) 2 ve 3

Diğer sayfaya geçiniz.

55. Bir cisim, X sıvısına konduğunda hacminin $\frac{2}{3}$ ü, Y sıvısına konduğunda da $\frac{4}{5}$ i sıvıya batıyor.

Bu cisim X ve Y sıvılarından oluşturulabilecek herhangi bir türdeş karışıma konduğunda, cismin sıvıya batan kesiminin hacminin, tüm hacmine oranı için ne söylenebilir?

A) $\frac{2}{3}$ ten küçüktür.

B) $\frac{2}{3}$ e eşittir.

C) $\frac{2}{3}$ ten büyük, $\frac{4}{5}$ ten küçüktür.

D) $\frac{4}{5}$ e eşittir.

E) $\frac{4}{5}$ ten büyüktür.

56.

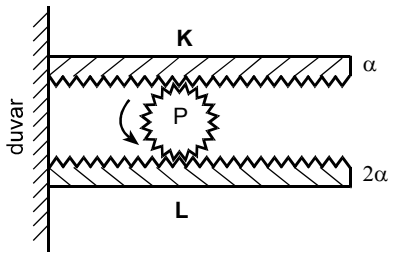

Şekildeki gibi birer uçlarından duvara tutturulmuş, boyları eşit K ve L dişli çubuklarının arasındaki, ısıca yalıtkan P çarkı serbestçe dönebilmektedir. K nin uzama katsayısı α , L ninki de 2α dır.

Buna göre,

I. çubukların ikisini de ΔT kadar ısıtma,

II. K yi ΔT kadar ısıtma, L yi ΔT kadar soğutma,

III. L yi ΔT kadar ısıtma, K yi ΔT kadar soğutma

işlemlerinden hangileri P çarkının ok yönünde dönmesini sağlar?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ya da II E) I ya da III

57. Isıca yalıtılmış bir kaba, 60 ^{o}C taki X suyundan, 50 ^{o}C taki Y suyundan ve 40 ^{o}C taki Z suyundan eşit kütlelerde konuyor.

Isıl denge sağlandıktan sonra, X, Y, Z nin ilk sıcaklıklarının değişip değişmediği konusunda ne söylenebilir?

	X in ilk sıcaklığı	Y nin ilk sıcaklığı	Z nin ilk sıcaklığı
A)	Değişmemiştir	Değişmemiştir	Değişmemiştir
B)	Artmıştır	Azalmıştır	Azalmıştır
C)	Artmıştır	Artmıştır	Azalmıştır
D)	Azalmıştır	Değişmemiştir	Artmıştır
E)	Azalmıştır	Artmıştır	Artmıştır

58.

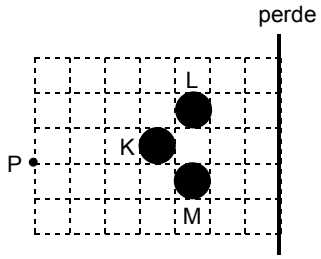

Karanlık bir ortamda P noktasal ışık kaynağı ile K, L, M topları bir perdenin önüne şekildeki gibi yerleştirilmiştir.

Buna göre, perdede oluşan gölge aşağıdakilerden hangisine benzer?

A)

B)

C)

D)

E)

Diğer sayfaya geçiniz.

59.

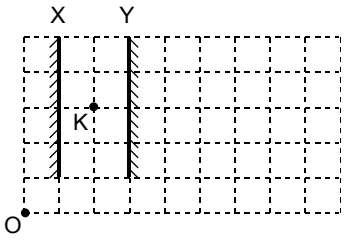

Noktasal K cismi ile X, Y düzlem aynaları şekildeki gibi yerleştiriliyor.

O noktasından bakan bir göz, K noktasal cisminin aynalardaki görüntülerinden <u>en çok</u> kaç tanesini görebilir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

60.

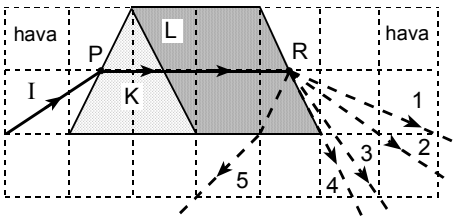

I ışık ışını, düşey kesitleri şekildeki gibi olan K ve L saydam ortamlarında PR yolunu izliyor.

Bu ışın, R noktasından sonra kesikli çizgilerle belirtilen yollardan hangisini izler?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

61.

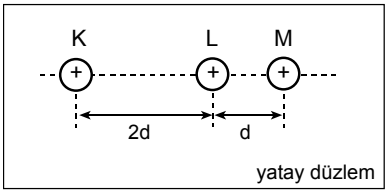

Sürtünmesiz yatay düzlemde, artı (+) elektrik yüklü, iletken K, L, M küreleri şekildeki konumda tutulmaktadır.

L küresi serbest bırakıldığında hareket etmediğine göre,

I. K nin elektrik yükü L ninkinden büyüktür.

II. K nin elektrik yükü M ninkinden büyüktür.

III. L nin elektrik yükü M ninkinden büyüktür.

yargılarından hangileri <u>kesinlikle</u> doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

62.

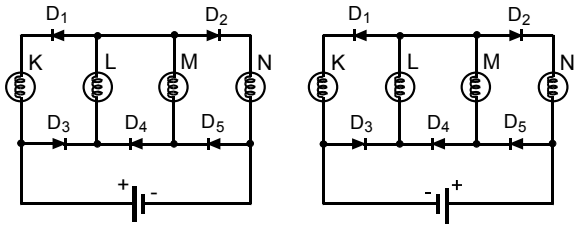

Şekil I Şekil II

Şekil I deki devrede D_1, D_2, D_3, D_4, D_5 diyotları elektrik akımını tek yönde geçirdiklerinden devredeki özdeş lambalardan yalnız L ve N ışık verir.

Üreteç devreye Şekil II deki gibi bağlansaydı, K, L, M, N lambalarından hangileri ışık verirdi?

A) Yalnız K ve L B) Yalnız K ve M

C) Yalnız L ve N D) Yalnız K, L ve M

E) Yalnız L, M ve N

Diğer sayfaya geçiniz.

63.

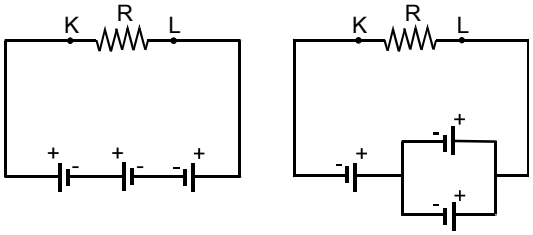

Şekil I Şekil II

Özdeş üreteçlerle Şekil I deki devre kurulduğunda, R direncinden geçen akımın büyüklüğü i oluyor.

Aynı üreteçlerle Şekil II deki devre kurulursa, R direncinden geçen akımın büyüklüğü ve yönü ne olur?

(Üreteçlerin iç dirençleri önemsenmeyecektir.)

	Büyüklüğü	Yönü
A)	i	K den L ye
B)	2i	K den L ye
C)	3i	K den L ye
D)	i	L den K ye
E)	2i	L den K ye

64.

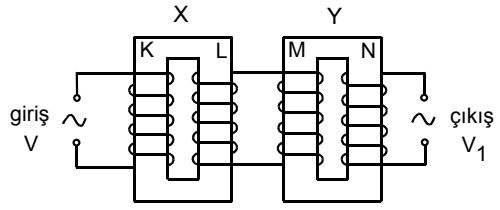

Şekil I

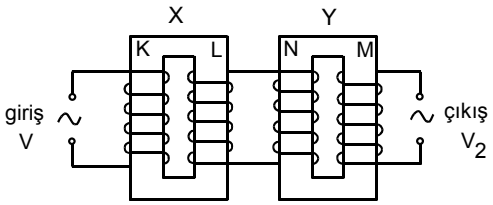

Şekil II

K, L, M, N bobinlerinden oluşan X ve Y transformatörlerinin girişine V alternatif gerilimi uygulanıyor. Transformatörler Şekil I deki gibi bağlandığında çıkışta V_1 gerilimi, Şekil II deki gibi bağlandığında da V_2 gerilimi elde ediliyor.

K, L, M, N bobinlerinin <u>sarım sayıları birbirinden farklı</u> olduğuna göre,

I. $V_1 > V_2$

II. $V_1 < V_2$

III. $V_1 = V_2$

yargılarından hangileri doğru olabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II

C) I ya da II D) I ya da III

E) II ya da III

Diğer sayfaya geçiniz.

65. Suya aşağıdaki işlemlerden hangisi uygulanırsa, suda kimyasal değişme olur?

A) Elektroliz etmek B) Kaynatmak

C) Dondurmak D) Alkol katmak

E) Şeker katmak

66. Aşağıdaki ifadelerden hangisi hem sıvı bileşikler hem de çözeltiler için <u>her zaman</u> doğrudur?

A) Tek cins moleküllerden oluşmuşlardır.

B) Fiziksel yolla bileşenlerine ayrılırlar.

C) Homojen yapıdadırlar.

D) Donma noktaları sabittir.

E) Elektriği iletirler.

67. Yalnız C, H ve O elementlerinden oluşan bir organik bileşiğin formülünde karbon atomunun sayısı, oksijen atomunun sayısına eşittir ve hidrojen atomunun sayısının 3/4 ü kadardır. Bileşiğin 1 molü yandığında 4 mol H_2O oluşmaktadır.

Bu bileşiğin molekül formülü aşağıdakilerden hangisidir?

A) $C_3H_4O_3$ B) $C_4H_3O_4$ C) $C_4H_8O_4$

D) $C_6H_8O_6$ E) $C_8H_6O_8$

68.

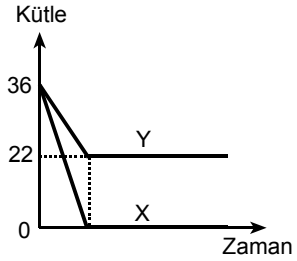

Eşit kütlelerdeki X ve Y elementleri tepkimeye girerek bileşik oluşturmaktadır. Tepkime süresince X ve Y elementlerinin kütlelerindeki değişim yukarıdaki grafikte gösterilmiştir.

Buna göre, oluşan bileşiğin formülü aşağıdakilerden hangisidir?

$(X=24, Y=14)$

A) X_2Y_3 B) X_3Y_2 C) X_3Y

D) XY_3 E) XY

69. Kapalı bir kapta, sabit sıcaklıkta, X katısı ile Y_2 gazı

$$X(k) + Y_2(g) \rightarrow XY_2(g)$$

denklemine göre tepkimeye girmektedir.

Bu tepkime tamamlandığında başlangıçtaki duruma göre, kaptaki maddelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Gaz mol sayısı değişmez.

B) Gaz kütlesi artar.

C) Gaz basıncı artar.

D) Katı kütlesi azalır.

E) Katı özkütlesi değişmez.

Diğer sayfaya geçiniz.

70. Bir karışımı oluşturan X, Y, Z katılarının çözünürlükleriyle ilgili olarak şu bilgiler veriliyor:

- X suda ve alkolde çözünüyor.
- Y yalnız suda çözünüyor.
- Z suyun ve alkolün hiçbirinde çözünmüyor.

Karışımdaki X, Y, Z maddelerini ayırmak için karışıma önce alkol ilave edilip 1. süzme işlemi yapılıyor. Süzgeç kâğıdı üzerinde kalanlar alınıp su ile karıştırılarak 2. süzme işlemi yapılıyor.

Buna göre 1. ve 2. süzme işleminde <u>süzgeç kâğıdında kalan</u> maddeler aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	1.	2.
A)	X ve Y	X
B)	X ve Y	Y
C)	X ve Z	Z
D)	Y ve Z	Z
E)	Y ve Z	Y

71. Gaz halindeki belli bir miktar maddeye,

I. sabit hacimde sıcaklığının artırılması,

II. sabit sıcaklıkta basıncının artırılması,

III. tamamının sıvılaştırılması

işlemlerinin hangileri uygulandığında, o maddenin moleküller arası uzaklığının <u>azalması</u> beklenir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

72. Ağzı açık iki kaptan birinde arı su, diğerinde yemek tuzunun doymamış sulu çözeltisi kaynatılmaktadır.

Kaynama süresince,

I. derişim,

II. hacim,

III. sıcaklık

niceliklerinden hangilerinin <u>arı suda değişmeyip tuzlu suda değişmesi</u> beklenir?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

73. Şekildeki gibi hareketli bir çeper ile ayrılmış, eşit hacim ve sıcaklıktaki iki odacığın birinde 1 mol H_2, diğerinde 1 mol N_2 gazı bulunmaktadır.

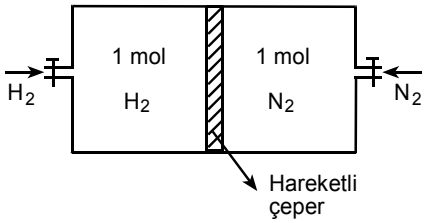

Her iki gaz için de aynı anda ve eşit miktarda olmak koşuluyla aşağıdakilerden hangisi artırılırsa, çeperin hareket etmesi beklenir?
(Gazların ideal davranışta olduğu varsayılacaktır.)

A) Tanecik sayısı B) Mol sayısı

C) Kütle D) Sıcaklık

E) Basınç

Diğer sayfaya geçiniz.

74. Şekildeki gibi <u>iki özdeş kapta, aynı sıcaklıkta, mol sayıları eşit</u> X_2 ve Y_2 gazı bulunmaktadır. İnce borular kullanılarak X_2 gazı K sıvısına, Y_2 gazı da M sıvısına gönderilmiştir. K sıvısının borudaki yüksekliğinin M sıvısının borudaki yüksekliğinden fazla olduğu gözlenmiştir.

$(h_k > h_m)$

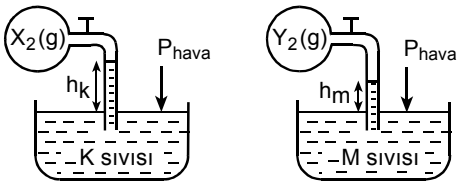

Sistemin bu durumuyla ilgili,

I. X_2 gazının basıncı açık hava basıncından büyüktür.

II. X_2 gazının basıncı Y_2 gazının basıncından küçüktür.

III. K sıvısının özkütlesi M sıvısının özkütlesinden küçüktür.

yargılarından hangileri <u>kesinlikle</u> doğrudur?
(Gazlar ideal davranıştadır ve sıvılarla tepkimeye girmemektedir.)

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) II ve III E) I, II ve III

75. Tek atomlu olduğu bilinen X, Y, Z taneciklerinin elektron ve proton sayıları grafikteki gibidir.

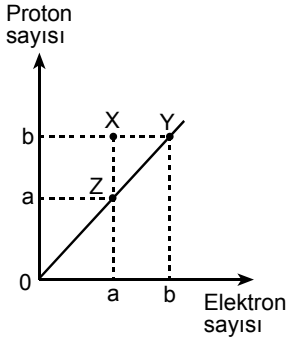

Buna göre, bu taneciklerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?

A) X bir anyondur.

B) Z pozitif yüklü bir iyondur.

C) Y ile Z birbirinin izotopudur.

D) X ile Y aynı elementtir.

E) Z nin atom numarası Y ninkinden fazladır.

76. X, Y, Z elementleri periyodik cetvelin A grubundadır. X^{+2} ile Y^{-1} iyonlarının elektron sayıları Z soygazınınkine eşittir.

X^{+2}, Y^{-1}, Z taneciklerinden proton sayısı <u>en büyük</u> olanla ilgili olarak,

I. Grup numarası en küçük olandır.

II. Periyot numarası en küçük olandır.

III. Atom numarası en küçük olandır.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) I, II ve III

Diğer sayfaya geçiniz.

77. İki ayrı kapta bulunan HCl nin eşit derişimli sulu çözeltilerinden birincisine X metali, ikincisine Y metali parçaları atılmıştır. Birinci kapta H_2 gazı baloncuklarının çıktığı gözlenirken, ikinci kapta bir değişiklik görülmemiştir.

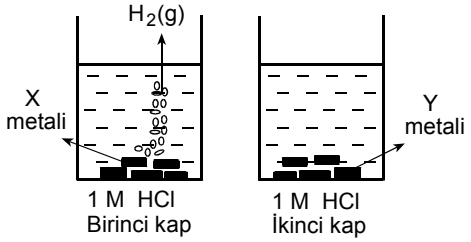

Buna göre,

I. X elektron vermiştir.

II. Birinci kapta H^+ iyonu elektron almıştır.

III. X metali Y metalinden daha aktiftir.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve III E) I, II ve III

78. X atomuyla başlayan bir zincirleme çekirdek tepkimesinde sırasıyla 1 beta, 1 alfa, 1 beta ışıması sonucu, X in Y izotopu oluşmaktadır.

Bu zincirleme çekirdek tepkimesinin grafiği aşağıdakilerden hangisidir?

A)

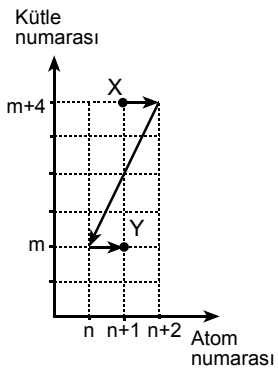

B)

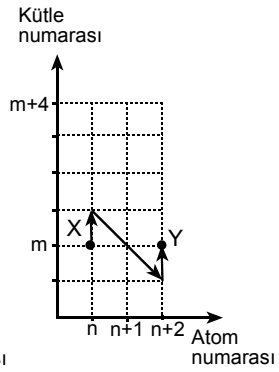

C)

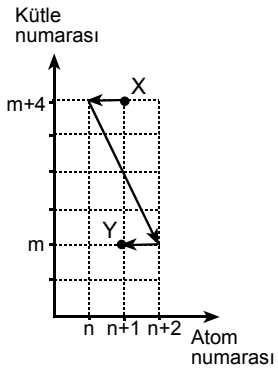

D)

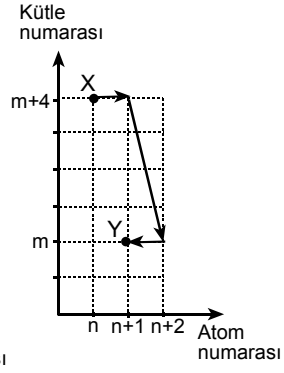

E)

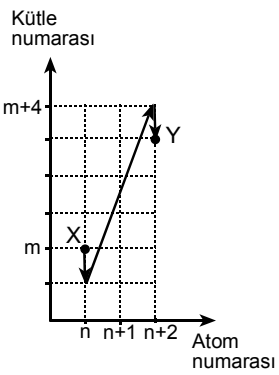

Diğer sayfaya geçiniz.

79. Bir hücrede oksijenli solunum, protein sentezi, fotosentez olaylarının tümünün gerçekleşebilmesi için bu hücrede,

I. ribozom,

II. kloroplast,

III. mitokondri,

IV. sentrozom

organellerinden hangilerinin bulunması zorunludur?

A) I ve II B) II ve III

C) I, II ve III D) I, III ve IV

E) II, III ve IV

80. Hücrede enzimlerle gerçekleşen bir biyokimyasal olay şematik olarak,

$$\text{Substrat + Enzim} \rightarrow \left(\begin{matrix}\text{Substrat - Enzim}\\ \text{Kompleksi}\end{matrix}\right) \rightarrow \text{Ürün + Enzim}$$

şeklinde gösterilebilir. Aşağıdaki grafikte, numaralanmış eğriler, hücrede gerçekleşen kimyasal olay sırasında, substrat, enzim, substrat-enzim kompleksi ve ürün konsantrasyonundaki değişmeleri göstermektedir.

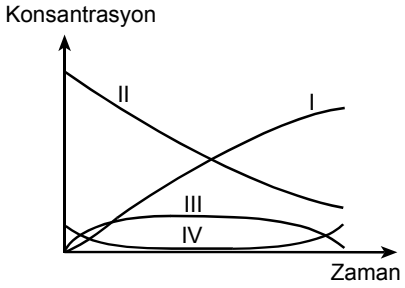

Grafikte substrat, enzim, substrat-enzim kompleksi ve ürün konsantrasyonlarını gösteren eğrilerin numaraları aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Substrat	Enzim	Substrat-Enzim Kompleksi	Ürün
A)	I	III	IV	II
B)	II	III	I	IV
C)	II	IV	III	I
D)	IV	II	I	III
E)	IV	III	II	I

81. Işıklı bir kültür ortamında, glikoz ve oksijenin varlığına ya da yokluğuna göre, bir bakteri türünün gelişimi incelenmiştir. Değiştirilen koşullarda, bakterinin üremesiyle ilgili sonuçlar aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Oksijen	Glikoz	Bakteri üremesi
Var	Var	Var
Yok	Var	Var
Var	Yok	Yok

Tablodaki bilgilere göre, bu bakteri türü ile ilgili olarak,

I. Heteretrof beslenir.

II. Ototrof beslenir.

III. Oksijenli solunum yapar.

IV. Oksijene gereksinimi yoktur.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III

D) I ve IV E) II ve IV

82. Kurak bir ekosistemde bulunan farklı türlere ait iki otsu bitkinin, aşağıdaki özelliklerden hangisi bakımından benzer uyum yapması <u>beklenmez</u>?

A) Çiçeğin anatomik yapısı

B) Yaprak yüzey genişliği

C) Stomaların konumu

D) Yaprakta kütikula tabakasının kalınlığı

E) Kök uzunluğu

Diğer sayfaya geçiniz.

83. Eşeyli üremeyle oluşmuş ergin bir koyundan (1. birey), kopyalama (klonlama) yöntemiyle yavru (2. birey) elde edilmiştir.
Aşağıdaki şemada 2. bireyin eşeyli üremesi gösterilmiştir.

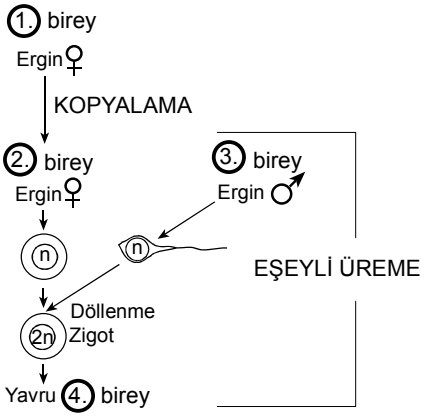

Bu bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) 2. bireyin hücrelerinin çekirdeğindeki kalıtsal bileşim, 1. bireyi oluşturan yumurta ve spermden kaynaklanır.

B) 1. ve 2. bireylerin fenotipleri arasındaki farklılıklarda, çevresel etkenlerin de rolü vardır.

C) 1., 3. ve 4. bireylerin genotipleri birbirinden farklıdır.

D) 1. bireyin 2. bireye genetik katkısıyla, 2. bireyin 4. bireye genetik katkısı aynıdır.

E) 1. ve 2. bireylerin, aynı erkek bireyden (3. birey) eşeyli üremeyle oluşacak yavrularının çekirdek genotipleri, iki kardeşinki kadar birbirine benzer.

84.

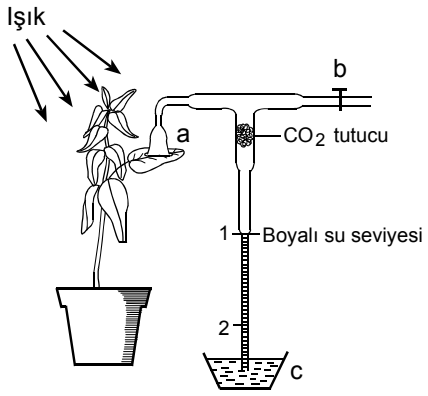

Fotosenteze uygun bir ortamda bir saksı bitkisiyle şekildeki gibi bir düzenek hazırlanmıştır. a hunisi dışarıdan hava almayacak şekilde yaprağın üzerine konmuş; CO_2 tutucu, düzeneğe şekildeki gibi yerleştirilmiş; b musluğu açılmış; sistemdeki hava emilerek c kabındaki boyalı suyun 1 numaralı düzeye kadar yükselmesi sağlandıktan sonra musluk kapatılmıştır. Bir süre sonra boyalı suyun 2 numaralı düzeye belirli bir hızla indiği gözlenmiştir.

Deney koşullarında,

I. deney ortamının karanlık hale getirilmesi,

II. ortam sıcaklığının fotosentez için en uygun (optimum) değere getirilmesi,

III. bitkinin sulanması

değişikliklerinden hangilerinin yapılması, boyalı suyun 2 numaralı düzeye daha büyük bir hızla inmesine neden olur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

Diğer sayfaya geçiniz.

85.

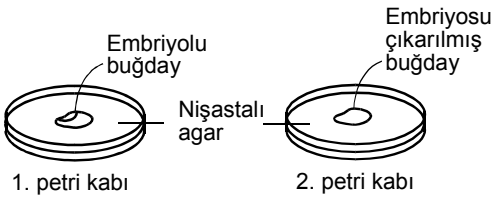

İki buğday tanesinden birincisi olduğu gibi, ikincisi ise embriyosu çıkarılarak iki ayrı petri kabındaki nişastalı agardan oluşan besi ortamına yerleştirilmiş ve buğday tanesindeki enzimlerin aktive olması için üzerlerine ıslak pamuk konmuştur.

Belirli bir süre sonra petri kaplarının her birine lugol çözeltisi (nişastayla mavi renk veren ayıraç) konarak izlenmiş; birinci petri kabındaki besi ortamında, buğday tanesinde ve çevresindeki halka şeklinde bir alanda renk değişimi olmadığı, geri kalan alanın mavi renk aldığı; ikinci petri kabında ise besi ortamının tamamının ve buğday tanesinin mavi renk aldığı gözlenmiştir.

Bu sonuçlarla ilgili,

I. Embriyo sadece buğday tanesinde depolanmış olan nişastayı kullanabilir.

II. Enzimler canlının dışında da etkindir.

III. Nişastayı sindiren enzimler embriyoda bulunur.

ifadelerinden hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

86. Memeli hayvanlarda mide özsuyu salgılanması konusunda, aşağıdaki deneyler yapılmış ve belirtilen sonuçlar alınmıştır.

1. Deney : Aynı türe ait iki memeli hayvanın uygun iki damarı arasına konan özel bir boruyla dolaşım sistemleri birbirine bağlanmıştır. Birbirini görmesi engellenen bu iki hayvandan birincisine ağızdan besin verildikten sonra midesinde mide özsuyu salgılandığı; ikinci hayvana besin verilmediği halde onun midesinde de mide özsuyu salgılandığı saptanmıştır.

2. Deney : Birinci deneydekiyle aynı türe ait başka bir memeli hayvanın yemek borusu enine kesilmiş ve kesik uçlar dışarıda olacak şekilde boyun bölgesine tutturulmuştur. Bu deney hayvanına ağızdan besin verildiğinde, besinin kesik uçtan dışarı çıkmasına ve hayvanın midesine ulaşmamasına karşın, midesinde mide özsuyu salgılandığı saptanmıştır.

Bu iki deneyden alınan sonuçlar, bu memeli hayvanlarda mide özsuyu salgılanmasının,

I. sinirsel,

II. hormonal,

III. mekanik

yollardan hangileriyle uyarıldığını destekler?

A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II

D) I ve III E) II ve III

87. Bir insanın, belirli bir süre içinde, vücuduna aldığı sıvıdan daha fazla miktarda idrar çıkarmasına,

I. böbrek atardamarında kan basıncının azalması,

II. böbrek kanallarından suyun geri emilimini sağlayan hormonun normalden az salgılanması,

III. böbreklerden geçen kan akım hızının azalması

durumlarından hangileri neden olabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I ve III

Diğer sayfaya geçiniz.

88. İnsanlarda kan gruplarını, alyuvarlarda bulunan özel proteinler belirler. Kan gruplarının plazmalarında ise alyuvarlarındaki proteinlerle ilgili anti maddeler bulunabilir. A kan grubunun plazmasında Anti B, B kan grubunun plazmasında Anti A bulunur. AB kan grubunun plazmasında bu anti maddelerin hiçbiri bulunmazken, 0 kan grubunun plazmasında her iki anti madde de bulunur. Bu anti maddeler, karşı oldukları proteinleri içeren kan grubundaki alyuvarların çökelmesine neden olur.

Bir deneyde hangisinin Anti A, hangisinin Anti B olduğu bilinmediği için Anti X ve Anti Y olarak adlandırılan bu maddeler, I, II, III ve IV numaralı kan örneklerine ayrı ayrı uygulanmış ve aşağıdaki tabloda belirtilen çökelme reaksiyonları alınmıştır.

Kan örneği numarası	Çökelme reaksiyonları	
	Anti X	Anti Y
I	Çökelme var	Çökelme yok
II	Çökelme yok	Çökelme var
III	Çökelme var	Çökelme var
IV	Çökelme yok	Çökelme yok

Bu bilgilere dayanarak, kaç numaralı kan örneklerinin, hangi kan grubundan olduğu <u>belirlenemez</u>?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV

D) I, II ve III E) I, II ve IV

89. x ve y mikroorganizma türleri, içeriği aynı olan iki besi ortamına ayrı ayrı konmuş ve birey sayıları 1. ve 2. grafikteki gibi değişmiştir. x ve y türleri, içeriği öncekilerin aynı olan bir besi ortamına birlikte konduklarında ise birey sayılarında 3. grafikteki gibi değişme olmuştur.

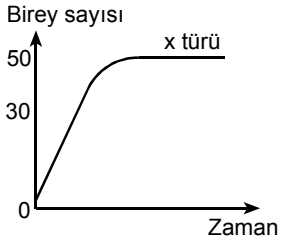

1. Grafik

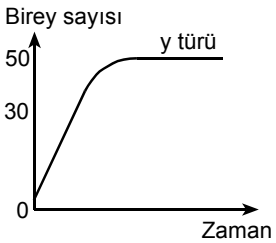

2. Grafik

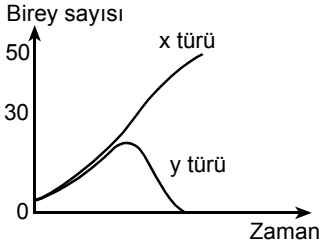

3. Grafik

Birey sayılarındaki değişmenin 3. grafikteki gibi olmasına,

I. iki türün aynı besin için rekabet etmesi,

II. iki türün ortamdaki yadımlama ürünlerinden farklı etkilenmesi,

III. x in, y nin paraziti olması

durumlarından hangileri neden olabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

90. Bir türün evrimleşebilmesi için aşağıdakilerin hangisi <u>zorunludur</u>?

A) Yüksek enerjili ışınımlar

B) Tür içi kalıtsal çeşitlilik

C) Populasyonun bireyleri arasında farklı beslenme biçimlerinin gelişmesi

D) Coğrafik engel oluşması

E) Yeni bir hastalık etkeninin ortaya çıkması

TEST BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

15 HAZİRAN 2003 ÖĞRENCİ SEÇME SINAVI (ÖSS)
BASIN KOPYASI CEVAP ANAHTARI

SÖZEL BÖLÜM

1. B	31. B	61. D
2. E	32. A	62. E
3. C	33. D	63. C
4. A	34. E	64. E
5. B	35. C	65. C
6. E	36. D	66. D
7. A	37. A	67. A
8. D	38. B	68. B
9. D	39. D	69. B
10. C	40. E	70. D
11. B	41. C	71. A
12. A	42. A	72. E
13. E	43. B	73. E
14. B	44. E	74. C
15. C	45. D	75. A
16. D	46. C	76. C
17. A	47. A	77. E
18. C	48. D	78. B
19. B	49. B	79. D
20. E	50. A	80. E
21. D	51. E	81. D
22. B	52. D	82. A
23. E	53. B	83. B
24. A	54. C	84. E
25. C	55. D	85. A
26. E	56. A	86. B
27. A	57. B	87. E
28. D	58. D	88. C
29. B	59. E	89. D
30. C	60. C	90. C

SAYISAL BÖLÜM

1. E	31. C	61. B
2. C	32. E	62. D
3. A	33. B	63. E
4. E	34. D	64. C
5. A	35. B	65. A
6. E	36. E	66. C
7. B	37. D	67. D
8. D	38. A	68. B
9. C	39. B	69. C
10. A	40. E	70. D
11. D	41. A	71. E
12. A	42. B	72. C
13. E	43. C	73. C
14. A	44. E	74. B
15. D	45. B	75. D
16. C	46. A	76. A
17. A	47. C	77. E
18. B	48. D	78. A
19. C	49. D	79. C
20. E	50. A	80. C
21. D	51. E	81. D
22. C	52. D	82. A
23. D	53. A	83. D
24. C	54. A	84. E
25. A	55. C	85. E
26. D	56. E	86. C
27. A	57. D	87. B
28. B	58. C	88. A
29. C	59. C	89. D
30. E	60. B	90. B